

11.9.2000

11.07.2000

Broj:K-86/98

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Županijski sud u Vukovaru, u raspravnom vijeću, u sastavu: predsjednik vijeća Miroslav Šovanj, te sudac Željko Marin i suci porotnici Drago Poljak, Ivica Rušnov i Borislav Obradović, kao članovi vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Slobodanke Zamaklar, u kaznenom predmetu protiv optuženih Stevana Curnića i dr., zbog kaznenih djela iz članka 120. stavak 1. OKZRH i dr., povodom optužnice Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 20.05.1999., br. DO-K-12/99, izmijenjene u završnom govoru državne odvjetnice od 18.04.2000., nakon javne glavne rasprave održane 25., 26., i 27. svibnja 1999., 02., 03., 04., 09. i 10. lipnja 1999., 07. srpnja 1999., 08. rujna 1999., 19., 20., i 28. listopada 1999., 10. studenog 1999., 07., 08. i 15. prosinca 1999., 13. i 28. ožujka 2000., 18. travnja 2000. i 16. svibnja 2000., u prisutnosti optuženog Stevana Curnića, te njegovog branitelja Marka Drnasina, odvjetnika iz Vinkovaca, te branitelja ostalih optuženika i to: Stjepana Šporčića i Vojislava Ore, odvjetnika iz Vukovara, te Ivana Lukića i Stjepana Zeke, odvjetnika iz Vinkovaca i Zdenka Jankovića, odvjetnika iz Županje i županijske državne odvjetnice u Vukovaru Biserke Treneski, a u odsutnosti optuženih Damira Sirete, Radivoja Jakovljevića, Sime Samardžije, Nenada Žigića, Bože Latinovića, Slađane Korda, Mihajla Kataline, Milana Ikača, Gorana Mugoše, Zorana Stankovića, Petra Rajšića, Miloša Bulića, Mirka Vojnovića, Stanka Vujanovića, Darka Fota, Marka Crevara, Stanimira Avramovića, Marka Kraguljca, Milana Samardžije, Gorana Lančuzanina i Stevana Vladisavljevića, dana 19. svibnja 2000. godine objavio je, a dana 16. svibnja 2000.,

presudio je

I.

Optuženi **STEVAN CURNIĆ** zvani "Cigan", JMBG 0102964303204, sin Pere Petrića i Zagorke rođene Curnić, rođen 01. veljače 1964. u Vukovaru, s prebivalištem u Vukovaru, Maksima Gorkog br.5. Srbin, drž. RH, djelatnik, oženjen, otac jednog djeteta, završio 4 razreda OŠ, osuđivan presudom Okružnog suda u Osijeku od 10.11.1993., br. K-78/90, na kaznu zatvora od jedne godine, zbog kaznenog djela iz članka 127. stavak 1. KZRH, ne vodi se drugi kazneni postupak, nalazi se u pritvoru u Okružnom zatvoru Osijek od 07. svibnja 1998.,

Optuženi **DAMIR SIRETA**, zvani "Sićo", JMBG 1910963303246, sin Sime, rođen 19. listopada 1963. u Vukovaru, s prebivalištem u Vukovaru, Vladimira Nazora br. 11/5. Srbin, drž. RH, osuđivan presudom Vojnog suda u Osijeku, od 30.03.1992., broj:K-3/92-29, na kaznu zatvora od deset godina, zbog izvršenja kaznenog djela oružane pobune iz članka 235. stavak 1. (članak 236.f. stavak 1.) OKZRH,

Optuženi **RADIVOJ JAKOVLJEVIĆ**, zvani "Frižider", sin Tomislava, rođen 13. listopada 1956. u Vukovaru, s posljednjim prebivalištem u Vukovaru, ul. S. Penezića br.34, Srbin, drž. RH, ostali podaci nepoznati,

Optuženi **SIMO SAMARDŽIJA**, sin Nikole, rođen 28. veljače 1952. u Blatuši, općina Vrginmost, s posljednjim prebivalištem u Vukovaru, Petrova gora br.36, Srbin, drž. RH, ostali podaci nepoznati,

Optuženi **NENAD ŽIGIĆ**, sin Branka, rođen 16. rujna 1941. u Vrhovinama, općina Otočac, s posljednjim prebivalištem u Vukovaru, ul. I.L. Ribara br. 56, Srbin, drž. RH, policajac, ostali podaci nepoznati,

Optuženi **BOŽO LATINVIĆ**, zvani "Boro", sin Rajka, rođen 27. siječnja 1957, u Cazinu, Republika BiH, s posljednjim prebivalištem u Vukovaru, Sajmište br.91, Srbin, drž. RH, ostali podaci nepoznati,

Optužena **SLADANA KORDA**, kći Petra, rođena 28. listopada 1973. u Vukovaru, s prebivalištem u Vukovaru, ul. Borisa Kidriča br.11, drž. RH, ostali podaci nepoznati,

Optuženi **MIHAJLO KATALINA**, zvan "Pahulj", sin Mićana, rođen 28. srpnja 1947. u Srpcu, s posljednjim prebivalištem u Vukovaru, Sajmište br.12, Srbin, drž. RH, ostali podaci nepoznati,

Optuženi **MILAN IKAČ**, zvan "Turukalo", sin Savke, rođen 03. ožujka 1953. u Svinjarevcima, općina Vukovar, s posljednjim prebivalištem u Vukovaru, Lj. Gaja br.37, Srbin, drž. RH, ostali podaci nepoznati,

Optuženi **GORAN MUGOŠA**, zvan "Kuštro", sin Julke, rođen 08. svibnja 1967. u Ravnom selu, općina Titov Vrbas, s posljednjim prebivalištem u Vukovaru, ul. I.L.Ribara br. 124/12, Srbin, drž. RH,

Optuženi **ZORAN STANKOVIĆ**, zvan "Kesega", sin Mirka, rođen 22. travnja 1960. u Vukovaru, s posljednjim prebivalištem u Vukovaru, Stjepana Radića br. 58, Srbin, drž. RH, ostali podaci nepoznati,

krivi su

što su:

1. tijekom studenog i prosinca 1991. godine, nakon okupacije grada Vukovara od strane tzv. JNA i pridruženih paravojnih postrojbi, protivno odredbama članka 3. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine i članka 4. stavak 2. Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II), kao pripadnici

različitih neprijateljskih postrojbi, (rezervnog sastava tzv. JNA, četnika, šešeljevaca, arkanovaca, i dr.), pa su tako:

optuženi STEVAN CURNIĆ, sam

kao pripadnik rezervnog sastava tzv. JNA i vojne policije, te u svojstvu stražara na "Veleprometu":

" - nožem prerezao vrat Zoranu Bajiću, koji je ubrzo uslijed iskrvarenja preminuo,

- ispalio kratki rafal iz automatskog pištolja u noge Stipana Lučića i nanio mu prostrjelnu ranu lijevog koljena i desnog skočnog zgloba, koje ozljede su bile teške prirode,

- iz skladišta "Veleprometa" izveo zarobljenika Sinišu Rajkovića, zvanog Zlatko, kojemu se nakon toga gubi svaki trag,

- izdvajao civile i zarobljenike iz skladišta "Velepromet" i odvodio ih na ispitivanje, gdje su bili zlostavljani i mučeni, pa je tako vodio na ispitivanje i Silvestra Fundu i Anu Horvatinec,

- izdvajao iz autobusa zarobljenike, te ih tukao drvenom palicom, pa tako i Miroslava Frasa,

optuženi STEVAN CURNIĆ i optuženi DAMIR SIRETA, zajedno

- kada je optuženi Damir Sireta, kao pripadnik točno neutvrđene paravojne postrojbe, naredio zarobljeniku Ekremu Nakičeviću da trči prema kukuruzima, što je ovaj i učinio, uzeli automatske puške, te ispalili svaki po nekoliko rafala prema Ekremu Nakičeviću i tako ga usmrtili,

optuženi RADIVOJ JAKOVLJEVIĆ,

- između zarobljenih civila izdvojio vukovarskog Roma, Zdravka (sina Đene), zvanog Edi, te ga zlostavljao s još nekim točno neutvrđenim osobama, a zatim pucao u njega iz automatske puške i usmratio ga,

- zarobljenika Fanola Gojanija uhvatio za kosu, okrenuo ga prema sebi, a zatim oštricom noža zamahnuo s ciljem da ga ubode u glavu, međutim, kako se ovaj izmakao, posjekao ga po lijevoj strani čela, i ubo ga nožem iznad desne obrve, a kada ga je Fanoli Gojanin molio da ga ubije metkom, odgovorio mu je da prije smrti mora patiti, te da će mu oči iskopati, nakon čega su ga nepoznati pripadnici neprijateljskih postrojbi oborili na zemlju, držeći ga za ruke i noge, pa kada je 3-okr. Radivoj Jakovljević prišao s nožem u namjeri da mu odreže glavu, naišao je nepoznati oficir bivše JNA i u tome ga spriječio,

- iz grupe zarobljenika izdvojio pripadnika albanske narodnosti imenom Daut, srušio ga na leđa i dok su ga drugi pripadnici neprijateljskih postrojbi držali za

ruke i noge, nožem mu presjekao vrat i odrezao glavu i s ovom glavom došao do G.F., također zarobljenika te mu rekao "Sada si ti na redu",

- zajedno s još nekoliko točno neutvrđenih osoba, pucao iz automatske puške u jedva više osoba (osam ili devet), koje su licem bile okrenute prema žici, te ih tako postrijeljao, a odmah nakon toga na isti način strijeljao još dvije osobe i to jednog bivšeg pripadnika policije i nepoznatog mladića iz Sotina,
- pljačkao zarobljenike uzimajući im novac, te je tako i Fanolu Gojaniju uzeo 2.000,00 DM,
- sudjelovao u fizičkom zlostavljanju zarobljenih civila u Vukovaru,

optuženi SIMO SAMARDŽIJA,

- ulazio u hangare te tražio i pokazivao između zarobljenih civila tko je od njih sudjelovao u obrani grada, te ih odvodio prema ciglani, gdje su vršena strijeljanja,
- nečovječno postupao sa zarobljenim civilima, tako što ih je tukao, pa je tako kundakom puške i nogama, pretukao braću Molnar, pa je jedan od njih, ne mogavši izdržati tolike patnje, htio počiniti suicid, ali su ga drugi zarobljenici u tome spriječili,

optuženi NENAD ŽIGIĆ,

- kao zapovjednik logora "Velepromet", prilikom ispitivanja mučio je zarobljenike, tako što je dopuštao drugim, točno neutvrđenim osobama, da ih tuku palicama, rukama i nogama, sve kako bi od istih iznudio podatke koji su ga zanimali, pa je tako postupio i prema zarobljenoj Ani Horvatinec, a i osobno je iste tukao i zlostavljao, pa je tako između ostalih neidentificiranih osoba drvenom palicom po glavi i tijelu tukao Damira Lilija,
- nakon takvog ispitivanja i mučenja, slao bi pojedine osobe na strijeljanje, pa je tako po njegovoj naredbi ubijen i Ivan Ravlić,

optuženi BOŽO LATINVIĆ,

- ulazio u hangare na "Veleprometu" te baterijskom lampom osvjetljavao ljude kako bi ih prepoznao, a zatim je točno neutvrđeni broj, a najmanje dvadeset, prokazao kao branitelje i izveo ih van, a među njima i Nediljka Buljubašića, nakon čega bi se vani čuli kratki rafali, a svim izvedenim osobama, pa i Nediljku Buljubašiću, od tada se gubi svaki trag,

optužena SLADANA KORDA,

- u dva navrata, prilikom ispitivanja mučila Anu Horvatinec, udarajući je "Škorpionom", a kada je pala, nastavila je udarati nogama, tražeći od nje da joj da određene podatke koji su je zanimali,

- nečovječno postupala sa zarobljenim civilima, te ih zastrašivala i terorizirala, pa je tako kod ispitivanja Dragutina Berghofera, stavljala mu kuhinjski nož pod vrat, a zatim je htjela ugasi cigaretu na njegovom desnom oku, ali je u tome spriječena od jednog vojnika,

optuženi MIHAJLO KATALINA,

- pljačkao imovinu zarobljenog stanovništva, pa je tako prislonio pištolj na čelo zarobljenika Rudolfa Grafa i oduzeo mu novac u iznosu od 5.000,00 DM,

- prokazivao pojedine zarobljenike, kao branitelje grada, pa je tako odveo na ispitivanje i Vinka Karalića, kojemu se od tada gubi svaki trag,

okr. MILAN IKAČ,

- nakon zarobljavanja prešao na stranu šešeljevaca, te ulazio u hangare na "Veleprometu", prepoznavao pojedine osobe kao branitelje, jer je s njima proveo vrijeme napada na grad, a zatim bi te osobe bivale izvođene van, gdje su se čuli pucnji, a tim osobama se od tada gubi svaki trag,

- nečovječno postupao prema pojedinim osobama, pa je tako željeznm držačem za oprugu, pretukao i Živorada Miljkovića, udarajući ga po cijelom tijelu,

optuženi GORAN MUGOŠA

- pljačkao imovinu stanovništva, pa je tako na Ovčari pretresao zarobljenike, uzimao im novac i pritom ih tukao, pa je od Dragutina Berghofera uzeo 350,00 DM i ručni sat,

optuženi ZORAN STANKOVIĆ,

- pljačkao imovinu stanovništva i uzimao novac od zatočenika, pa je tako i od Roberta Mataušeka uzeo 1.400,00 DM i 500 tadašnjih dinara,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme okupacije ubijali, mučili i nečovječno postupili s civilnim stanovništvom, nanosili im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja, primjenjivali mjere zastrašivanja i terora, te pljačkali imovinu stanovništva, ili s namjerom pomagali u izvršenju tih radnji,

čime su optuženi, Stevan Curnić, Simo Samardžija, Damir Sireta, Radivoj Jakovljević, Nenad Žigić, Slađana Korda, Božo Latinović, Goran Mugoša i Zoran Stanković počinili **kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratni zločin protiv civilnog stanovništva**, opisano i kažnjivo u članku 120. stavak 1. OKZ RH, a optuženi Milan Ikač i Mihajlo Katalina počinili **kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratni zločin protiv civilnog stanovništva**, opisano

i kažnjivo u članku 120. stavak 1. OKZ RH, i s namjerom pomagali u počinjenju **kaznenog djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratni zločin protiv civilnog stanovništva**, opisano i kažnjivo u članku 120. stavak 1. OKZ RH, u vezi članka 38. KZ-a, pa se radi toga, primjenom članka 120. stavak 1. OKZRH i temeljem članka 44. stavak 1. , u vezi članka 43. stavak 1. i 2. točka 2. OKZRH, u odnosu na optuženog **Stevana Curnića**, **istome utvrđuju pojedinačne kazne, i to:**

- za predmetno kazneno djelo utvrđuje kazna zatvora od 15 (petnaest) godina,

- uzima se kao utvrđena kazna zatvora od 1 (jedne) godine iz pravomoćne presude Okružnog suda u Osijeku, br. K-78/90 od 10.11.1993. , kojom je proglašen krivim za izvršenje kaznenog djela iz članka 127. stavak 1. KZRH,

pa se primjenom članka 120. stavak 1. OKZRH i članka 31. i 37. stavak 1. OKZRH, u odnosu na sve optuženike, te članka 38. točka 2., u vezi članka 39. stavak 1. točka 1. OKZRH, u odnosu na optuženu **Sladanu Korda**,

o s u d u j u

optuženi **STEVAN CURNIĆ**, na jedinstvanu kaznu zatvora od 15 (petnaest) godina,

optuženi **DAMIR SIRETA** na kaznu zatvora od 12 (dvanaest) godina,

optuženi **RADIVOJE JAKOVLJEVIĆ**, na kaznu zatvora od 20 (dvadeset) godina,

optuženi **SIMO SAMARDŽIJA**, na kaznu zatvora od 15 (petnaest) godina,

optuženi **NENAD ŽIGIĆ**, na kaznu zatvora od 20 (dvadeset) godina,

optuženi **BOŽO LATINVIĆ**, na kaznu zatvora od 15 (petnaest) godina,

optužena **SLADANA KORDA**, na kaznu zatvora od 3 (tri) godine i 6 (šest) mjeseci,

optuženi **MIHAJLO KATALINA**, na kaznu zatvora od 5 (pet) godina,

optuženi **MILAN IKAČ**, na kaznu zatvora od 7 (sedam) godina,

optuženi **GORAN MUGOŠA**, na kaznu zatvora od 5 (pet) godina,

optuženi **ZORAN STANKOVIĆ**, na kaznu zatvora od 5 (pet) godina,

Po članku 45. stavak 1. OKZRH, optuženom Stevanu Curniću se u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme provedeno u pritvoru od 08. svibnja 1998. godine, pa nadalje.

Po članku 122. stavak 4. ZKP-a, optuženici se oslobađaju obveze da naknade troškove kaznenog postupka sudu.

II.

Nasuprot tome, optuženi

PETAR RAJŠIĆ, zvani "Limun", sin Ljubana, rođen 21.08.1950. u Starom selu, općina Vrginmost, iz Vukovara ul. 12. travnja 1945. br.90,

MILOŠ BULIĆ, zvani "Bulidža", sin Marka rođen 10.ožujka 1938. u Bjelajcima, općina Bosanska Dubica, BiH, iz Borova naselja, Kozaračka br.36, Srbin, drž. RH,

MIRKO VOJNOVIĆ, zvani "Čapalo", sin Milana, rođen 25.veljače 1961, u Perni, općina Vrginmost, iz Vukovara, Z. Brkića br.38, Srbin, drž. RH,

STANKO VUJANOVIĆ, sin Branka, rođen 30. studenog 1959. u Vukovaru, s posljednjim prebivalištem u Vukovaru, Nova ulica br. 81, Srbin, drž. RH, ostali podaci nepoznati,

DARKO FOT, sin Ivana, rođen 17. prosinca 1959. u Vukovaru, s posljednjim prebivalištem u Vukovaru, Stanka Vraza br.12, Hrvat, drž. RH, ostali podaci nepoznati,

MARKO CREVAR, sin Nikole, rođen 13. listopada 1964. u Vrginmostu, s posljednjim prebivalištem u Vukovaru, A.Cesarca br.27, Srbin, drž. RH, policajac, ostali podaci nepoznati,

STANIMIR AVRAMOVIĆ, zvani "Micko", sin Milana, rođen 24. listopada 1948. u Vukovaru s posljednjim prebivalištem u Vukovaru, Trg Marka Oreškovića bb, Srbin, drž. RH, ostali podaci nepoznati i

MARKO KRAGULJAC, sin Mile, rođen 12. svibnja 1946. u Donjoj Čemernici, općina Vrginmost, s posljednjim prebivalištem u Borovu naselju, Srbin, drž. RH, ugostitelj, ostali podaci nepoznati,

temeljem članka 354. Zakona o kaznenom postupku, optužbe se

o s l o b a đ a j u

da su

optuženi Petar Rajšić, Miloš Bulić i Mirko Vojnović

2. tijekom studenog i prosinca 1991. godine, na području Vukovara i u zarobljeničkom logoru " Stajićevo " te u zatvoru u Sremskoj Mitrovici, nakon okupacije grada Vukovara od strane tzv. JNA i pridruženih paravojnih postrojbi, djelujući u sklopu općeg plana stvaranja tzv. "Velike Srbije", a radi sprječavanja daljnjeg života Hrvata i drugog nesrpskog stanovništva na tom dijelu teritorija Republike Hrvatske, protivno odredbama članka 2. Konvencije o sprječavanju i kažnjavanju zločina genocida i članku 3. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata, od 12. kolovoza 1949. godine, u smislu prethodnog dogovora i zajednički, kao pripadnici različitih neprijateljskih postrojbi, istjerali pod prijetnjom smrti sve stanovništvo grada iz njihovih domova i iz skloništa na nekoliko za to određenih mjesta, zatim izvršili razdvajanje svega nesrpskog stanovništva od pripadnika srpskog naroda, oduzeli im sav novac, zlato i druge pokretne vrijednosti, tukli ih i zlostavljali na razne načine, prijetili im smrću, a veći broj odmah nakon toga usmrtili, klanjem ili strijeljanjem, a ostale zarobljenike odvezli u logore u Republici Srbiji ili ih odmah protjerali na slobodno područje Republike Hrvatske, pa da bi tako:

optuženi MILOŠ BULIĆ

- izdvajao i tukao zarobljenike hrvatske nacionalnosti baseball palicom i kundakom automatske puške i time im nanosio teške tjelesne ozljede, pri čemu je Damjana Samardžića na opisani način usmrtio,
- izdvajao građane nesrpske narodnosti i odvodio ih na strijeljanje, a nakon okupacije Vukovara odlazio u zarobljenički logor Stajicevo, te u zatvor u Sremskoj Mitrovici gdje je zlostavljao zarobljene Hrvate,

optuženi PETAR RAJŠIĆ

- izdvajao zarobljenike za logore u Srbiji,
- prijetio zarobljenicima da ih sve treba pobiti,
- posebno zlostavljao zarobljenog Zvonka Ivaniševića,

optuženi MIRKO VOJNOVIĆ

- sudjelovao u strijeljanju civila i ratnih zarobljenika u skladištu poduzeće "Velepromet",

pa da su na opisane načine usmrtili točno neutvrđeni veći broj stanovnika Vukovara nesrpske narodnosti, dok su ostali pripadnici nesrpske narodnosti, nakon zlostavljanja i ozljeđivanja te oduzimanja imovine, protjerani na slobodno područje Republike Hrvatske,

dakle, u namjeri da potpuno unište hrvatsku i druge nesrpske nacionalne skupine, ubijali članove te skupine, nanosili im teške tjelesne ozljede i prinudno ih raseljavali, te kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme okupacije, ubijali, mučili, i nečovječno postupali s civilnim stanovništvom, provodili raseljavanje, primjenjivali mjere zastrašivanja i terora, protuzakonito ih odvodili u koncentracione logore, te pijačkali imovinu stanovništva,

pa da bi time počinili krivična djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava, i to – **genocid**, opisano i kažnjivo u članku 119. OKZRH, te - **ratni zločin protiv civilnog stanovništva**, opisano i kažnjivo u članku 120. stavak 1. OKZRH, uz primjenu članka 20. OKZRH,

optuženi STANKO VUJANOVIĆ, DARKO FOT, MARKO CREVAR, STANIMIR AVRAMOVIĆ i MARKO KRAGULJAC

da su

3. tijekom studenog i prosinca 1991. godine na području Vukovara i u zarobljeničkom logoru "Stajićevo" te u zatvoru u Sremskoj Mitrovici, nakon okupacije grada Vukovara od strane tzv. JNA i pridruženih paravojskih postrojbi, djelujući u sklopu općeg plana stvaranja tzv. Velike Srbije, a radi sprečavanja daljnjeg života Hrvata i drugog nesprskog stanovništva na tome dijelu teritorija Republike Hrvatske, protivno odredbama članka 3. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine i članku 4. stavak 2. Dopunskog protokola II, u smislu prethodnog dogovora i zajednički, kao pripadnici različitih neprijateljskih postrojbi, istjerali pod prijetnjom smrti sve stanovništvo grada iz njihovih domova i iz skloništa na nekoliko za to određenih mjesta, zatim izvršili razdvajanje sveg nesprskog stanovništva od pripadnika srpskog naroda, oduzeli im sav novac, zlato i druge pokretne vrijednosti, tukli ih i zlostavljali na razne načine, prijetili im smrću, a veći broj odmah nakon toga usmrtili klanjem ili strijeljanjem, a ostale zarobljenike odvezli u logore u Republici Srbiji ili ih odmah protjerali na slobodno područje Republike Hrvatske, pa da su tako:

optuženi Stanko Vujanović

- u skladištu "Veleprometa" čuvao zarobljenike

optuženi Darko Fot

- izdvajao zarobljenike i vodio ih na ispitivanje,

- dolazio u zarobljenički logor S. Mitrovica i ispitivao ih i tukao, pa je tako ispitivao i tukao Josipa Brekala,

optuženi Marko Crevar

- potkazivao ljude na "Veleprometu"

- na "Veleprometu" tukao nogama zarobljenika Ivicu Salamona,

- dolazio u zarobljenički logor "Stajićevo", te u zatvor u Sremsku Mitrovicu, vršio ispitivanje i zlostavljao zarobljenike,

optuženi Stanimir Avramović

- zlostavljao zarobljenike govoreći im "Vjerovali smo vam četrdeset godina, a sada hoćete da nas koljete", udarao ih kundakom puške i nogama,
- dolazio u zarobljenički logor "Stajicevo" i potkazivao zarobljenike, nakon čega su bili zlostavljani,

optuženi Marko Kraguljac

- razdvajao zarobljenike na Srbe i one nesrpske narodnosti,
- tukao zarobljenike u "Veleprometu" pa je tako tukao i Fanoli Gojana,
- dolazi u zarobljenički logor u "Stajicevo" te u zatvor u Sremsku Mitrovicu, vršio isplivavanje i zlostavljao zarobljenike,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme okupacije ubijali, mučili i nečovječno postupili s civilnim stanovništvom, nanosili im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja, provodili raseljavanje, primjenjivali mjere zastrašivanja i terora, protuzakonito ih odvodili u koncentracijske logore, te pljačkali imovinu stanovništa,

pa da bi time počinili kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo u članku 120. stavak 1. OKZ RH.

Po članku 123. stavak 1. ZKP-a, troškovi ovoga postupka padaju na teret proračunskih sredstava.

III.

Nasuprot tome prema optuženima

MILANU SAMARDŽIJI, sin Nikole, rođen 02. kolovoza 1946. u Batuši, općina Vrginmost, s posljednjim prebivalištem u Vukovaru, Ulica solidarnosti br.4, Srbin, drž. RH; ostali podaci nepoznati,

GORANU LANČUŽANINU, zvan "Lančo", sin Kamenka, rođen 21. studenog 1971. u Vukovaru, s posljednjim prebivalištem u Vukovaru, Ulica "1. MAJA", Srbin, drž. RH, ostali podaci nepoznati, i

STEVANU VLADISAVLJEVIĆU, sin Đoke, rođen 24. prosinca 1946. u Deronjama, općina Odžaci, SRJ, s posljednjim prebivalištem u Vukovaru, Strossmayerova br.2, Srbin, drž. RH, ostali podaci nepoznati,

optužba se

o d b i j a

da su

4. tijekom studenog i prosinca 1991. godine na području Vukovara i u zarobljeničkom logoru " Stajičevo ", te u zatvoru u Sremskoj Mitrovici, nakon okupacije grada Vukovara od strane tzv. JNA i pridruženih paravojskih postrojbi, djelujući u sklopu općeg plana stvaranja tzv. "Velike Srbije", a radi sprječavanja daljnjeg života Hrvata i drugog nesrpskog stanovništva na tom dijelu teritorije Republike Hrvatske, protivno odredbama članka 2. Konvencije o sprječavanju i kažnjavanju zločina genocida i članku 3. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata, od 12. kolovoza 1949. godine, u smislu prethodnog dogovora i zajednički, kao pripadnici različitih neprijateljskih postrojbi, istjerali pod prijetnjom smrti sve stanovništvo grada iz njihovih domova i iz skloništa na nekoliko za to određenih mjesta, zatim izvršili razdvajanje svega nesrpskog stanovništva od pripadnika srpskog naroda, oduzeli im sav novac, zlato i druge pokretne vrijednosti, tukli ih i zlostavljali na razne načine, prijetili im smrću, a veći broj odmah nakon toga usmrtili, klanjem ili strijeljanjem, a ostale zarobljenike odvezli u logore u Republici Srbiji ili ih odmah protjerali na slobodno područje Republike Hrvatske, pa da bi tako:

optuženi MILAN SAMARDŽIJA

- izdvajao zarobljenike iz skladišta poduzeća " Velepromet " te ih odvodio na strijeljanje,
- prilikom ispitivanja zarobljenika, tukao ih, pa je tako između ostalih neidentificiranih osoba zlostavljao i Anu Horvatinec,

optuženi GORAN LANČUŽANIN

- izdvajao zarobljenike te ih tukao nogama i palicom,

optuženi STEVAN VLADISAVLJEVIĆ

- u skladištu poduzeća " Velepromet " razdvajao muškarce od žena, te izdvajao iz autobusa zarobljene civile, koji su nakon toga odvođeni na strijeljanje,

pa da su na opisane načine usmrtili točno neutvrđeni veći broj stanovnika Vukovara nesrpske narodnosti, dok su ostali pripadnici nesrpske narodnosti, nakon zlostavljanja i ozljeđivanja, te oduzimanja imovine, protjerani na slobodno područje Republike Hrvatske,

dakle, u namjeri da potpuno unište hrvatsku i druge nesrpske nacionalne skupine, ubijali članove te skupine, nanosili im teške tjelesne ozljede i prinudno ih raseljavali, te kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme okupacije, ubijali, mučili, i nečovječno postupali s civilnim stanovništvom, provodili raseljavanje, primjenjivali mjere zastrašivanja i terora, protuzakonito ih odvodili u koncentracijske logore, te pljačkali imovinu stanovništva,

pa da bi time počinili krivična djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava, i to – **genocid**, opisano i kažnjivo u članku 119. OKZRH, te - **ratni zločin protiv civilnog stanovništva**, opisano i kažnjivo u članku 120. stavak 1. OKZRH, uz primjenu članka 20. OKZRH.

Po članku 123. stavak 1. ZKP-a, troškovi ovoga postupka padaju na teret proračunskih sredstava.

Obrazloženje

1. Optužba

Ovaj kazneni postupak započeo je pred tadašnjim Okružnim sudom u Osijeku, koji je proveo istragu protiv optuženih Stevana Curnića i drugih, za kaznena djela genocida i ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, iz članka 119. i članka 120. stavak 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske ("Narodne novine", br.31/93, nastavno: OKZRH), te je protiv istih podignuta optužnica za navedena kaznena djela po Županijskom državnom odvjetništvu u Osijeku, broj:KT-300/92 od 16.07.1996., (lista 411).

Nakon što je Županijski sud u Vukovaru započeo s radom, pokrenuta je istraga protiv optuženih Stevana Curnića i Damira Sirete, zbog kaznenog djela iz članka 34. stavak 2. točka 4. Krivičnog zakona Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj:32/93, nastavno: KZRH), a kako se radi o istom događaju koji je bio predmet istrage pred Okružnim sudom u Osijeku, to je ova istraga praktično predstavljala proširenje istrage u smislu odredbe članka 195. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", br. 110/97, nastavno: ZKP/97).

Županijski sud u Osijeku objavio se mjesno nenadležnim za postupanje u kaznenom predmetu protiv optuženih Stevana Curnića i Damira Sirete, rješenjem od 16.10.1998., broj:Kv-451/98 (lista 177), te je ustupio ovome sudu kaznene predmete pod brojem:K-89/98 i K-65/96, a nakon toga je ovaj sud rješenjem od 17.12.1998., broj:Kv-157/98 spojio kaznene predmete protiv optuženih Stevana Curnića i dr., pod brojem:K-86/98 i protiv optuženog Slavka Dokmanovića i dr., pod brojem:K-87/98, te je nadalje vođen jedinstveni postupak protiv svih optuženika pod zajedničkim brojem:K-86/98 (lista 189).

Županijsko državno odvjetništvo u Vukovaru je, nakon preuzimanja navedenih kaznenih predmeta od Županijskog suda u Osijeku, te njihovih spajanja s predmetom ovoga suda, br. K-86/98, optužnicom od 20. svibnja 1999., broj:DO-K-12/99, optužilo Stevana Curnića i druge, za izvršenje kaznenih djela genocida i ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, iz članka 119. i članka 120. stavak 1. OKZRH, na način opisan pod točkom II. ove presude.

U tijeku postupka je utvrđeno kako su optuženi Slavko Dokmanović i Stevan Zorić umrli, te je posebnim rješenjem od 04.03.1999.,

broj:K-86/98-89 (lista 488), postupak protiv njih obustavljen, temeljem članka 166. ZKP/97.

U daljnjem tijeku postupka, utvrđeno je da optuženi Petar Rajšić, zvani "Limun", sin Ljubana rođen 21.08.1950. u Starom selu, općina Vrginmost, iz Vukovara, 12.04.1945., broj 90, nije osoba koju terete pojedini svjedoci, te da je kod navođenja osobnih podataka, još u kaznenoj prijavi pogrešno označen kao počinitelj navedenih kaznenih djela, pa je ŽDO u Vukovaru podneskom od 10.05.1999., (lista 547), ispravilo optužnicu na način da je umjesto Petra Rajšića, s navedenim osobnim podacima, optužilo Petra Rašića, zvanog "Limun", sina Milovana, rođenog 22.08.1941., u Vukovaru, iz Vukovara, ul. Kralja Dragutina br.12.

U završnom govoru na glavnoj raspravi, državna odvjetnica je, temeljem činjenica utvrđenih u tijeku postupka, izmijenila osobne podatke i za optužene Mirka Vojnovića zvanog "Čapalo", sina Milana, rođenog 25.02.1961. u Perni, općina Vrginmost, iz Vukovara, Z.Brkića br.38, i Miloša Bulića, zvanog "Bulidža", sina Marka, rođenog 10.03.1938., u Bjelajcima općina Bosanska Dubica, iz Borova naselja, Kozaračka broj 36, tako da je umjesto njih optužila Mirka Vojnovića, zvanog "Čapalo", sina Đure i Vide, rođenog 02.01.1939., iz Vukovara, S.Markovića br.90, i Milana Bulića, zvanog "Bulidža", sina Milana rođenog 03.06.1955. u Vukovaru, iz Vukovara, Nova br.15.

Istovremeno je odustala od kaznenog progona protiv optuženih Milana Samardžije, Gorana Lančuzanina i Stevana Vladisavljevića, za kaznena djela iz članka 119. i 120. stavak 1. OKZRH, a za ostale optuženike je izmijenila optužnicu tako da ista glasi:

"tijekom studenog i prosinca 1991. godine, na području Vukovara i u zarobljeničkom logoru "Stajičevo", te u zatvoru u Sremskoj Mitrovici, nakon okupacije grada Vukovara od strane tzv. JNA i pridruženih paravojnih postrojbi, djelujući u sklopu općeg plana stvaranja tzv. Velike Srbije, a radi sprečavanja daljnjeg života Hrvata i drugog nesrpskog stanovništva na tome dijelu teritorija Republike Hrvatske, protivno odredbama članka 3. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949.godine i članku 4. stavak 2. Dopunskog protokola II, u smislu prethodnog dogovora i zajednički, kao pripadnici različitih neprijateljskih postrojbi, istjerali pod prijetnjom smrti sve stanovništvo grada iz njihovih domova i iz skloništa na nekoliko za to određenih mjesta, zatim izvršili razdvajanje sveg nesrpskog stanovništva od pripadnika srpskog naroda, oduzeli im sav novac, zlato i druge pokretne vrijednosti, tukli ih i zlostavljali na razne načine, prijetili im smrću, a veći broj odmah nakon toga usmrtili klanjem ili strijeljanjem, a ostale zarobljenike odvezli u logore u Republici Srbiji ili ih odmah protjerali na slobodno područje Republike Hrvatske, pa su tako

1-okr. Stevan Curnić

- kada je II-okr. Damir Sireta naredio Ekremu Nakičeviću da trči prema kukuruzima, što je ovaj i učinio, iz automatske puške zajedno s Damirom Siretom ispalio nekoliko rafala prema E. Nakičeviću i tako ga usmrtio,
- nožem prerezao vrat Zoranu Bajiću koji je ubrzo uslijed iskrvarenja preminuo,
- ispalio kratki rafal iz automatskog pištolja u noge Stipana Lučića i nanio mu prostrjelnu ranu lijevog koljena i desnog skočnog zgloba, koje ozlijede su bile teške prirode,
- iz skladišta "Veleprometa" izveo zarobljenika Zlatka Rajkovića, kome se gubi svaki trag,
- izdvajao civile i zarobljenike iz skladišta "Velepromet" i odvodio ih na ispitivanje, pa je tako vodio na ispitivanje i Silvestra Fundu i Anu Horvatinec,
- izdvajao iz autobusa zarobljenike te ih tukao drvenom palicom, pa tako i Miroslava Frasa,

2-okr. Damir Sireta

- naredio Ekremu Nakičeviću da trči prema kukuruzima, što je ovaj i učinio, a zatim iz automatske puške zajedno s I-okr. ispalio nekoliko rafala prema Ekremu Nakičeviću i tako ga usmrtili,

3-okr. Radivoj Jakovljević

- dana 20.11.1991. godine u krugu poduzeća "Velepromet" udario šakom u leđa osobu pod prezimenom Kovačević koji je uslijed toga pao na zemlju, a zatim mu sjeo na leđa, uhvatio ga jednom rukom za kosu i povukao glavu prema gore, a drugom rukom u kojoj je držao nož zaklao ga,
- između zarobljenih civila izdvojio pripadnika romske narodnosti s imenom Zdravko, srušio ga na zemlju i nožem mu uzrezao slovo U na čelu, a zatim ga ubadao nožem po licu i grudnom košu, a onda ga usmrtio iz vatrenog oružja,
- zarobljenika Fanoli Gojanija uhvatio za kosu, okrenuo ga prema sebi, a zatim oštricom noža zamahnuo s ciljem da ga ubode u glavu, međutim, kako se ovaj izmakao, posjekao ga po lijevoj strani čela, i ubo ga nožem iznad desne obrve, a kada ga je Fanoli Gojanin molio da ga ubije metkom, odgovorio mu je da prije smrti mora patiti, te da će mu oči iskopati, nakon čega su ga nepoznati pripadnici neprijateljskih postrojbi oborili na zemlju, držeći ga za ruke i noge, pa kada je 3-okr. Radivoj Jakovljević prišao s nožem u namjeri da mu odreže glavu, naišao je nepoznati oficir bivše JNA i u tome ga spriječio,
- iz grupe zarobljenika izdvojio pripadnika albanske narodnosti imenom Daut, srušio ga na leđa i dok su ga drugi pripadnici neprijateljskih postrojbi držali za

ruke i noge, nožem mu presjekao vrat i odrezao glavu i s ovom glavom došao do G.F., također zarobljenika te mu rekao "Sada si ti na redu",

- izdvojio devet zarobljenika sa 4-okr. Simom Samardžijom i strijeljali ih uz ogradu,

- izdvojio jednog bivšeg pripadnika policije i nepoznatog mladića iz Sotina i strijeljao ih,

- izdvojio iz grupe zarobljenika i odveo Martina Šajtovića i njegovog sina u nepoznatom pravcu, a kojima se tada gubi svaki trag,

- uzimao od zarobljenika novac, te je uzeo od Fanola Gojanija 2.000,00 DM,

- sudjelovao u fizičkom zlostavljanju zarobljenih civila u Vukovaru,

- odlazio u zarobljenički logor "Stajićevo" u Srbiji, gdje je tukao i zlostavljao zarobljenike, } 2

4-okr. Simo Samardžija

- zajedno s 3-okr. Radivojem Jakovljevićem sudjelovao u strijeljanju osobe s imenom Zdravko, romske narodnosti, nepoznatog pripadnika hrvatske policije i nepoznatog mladića iz Sotina,

- izdvojio iz grupe zarobljenika i odveo u nepoznatom pravcu Martina Šajtovića i njegovog sina i od tada im se gubi svaki trag, } 2

- pokazivao među zarobljenim stanovnicima Vukovara tko je od njih sudjelovao u obrani grada,

- tukao zarobljene civile, pa je tako tukao kundakom puške i nogama braću Molnar, a rukom udario Agana Subašića,

- izdvajao zarobljenike iz hangara i odvodio ih prema ciglani gdje su se vršila strijeljanja

5-okr. Nenad Žigić

- kao zapovjednik logora "Velepromet" ispitivao zarobljenike, nakon toga ih slao na strijeljanje, pa je tako između ostalih neidentificiranih osoba, po njegovoj naredbi ubijen i Ivan Ravlić,

- prilikom ispitivanja zarobljenika tukao ih i zlostavljao, pa je tako između ostalih neidentificiranih osoba drvenom palicom po glavi i tijelu tukao Damira Lilija, Zlatka Ovčena zvanog Deda,

- osobno naredio da se pretuče zarobljenik Ana Horvatinec,

- iz skladišta "Veleprometa" osobno odvodio zarobljenike na strijeljanje,

6-okr. Milan Bulić

- izdvajao građane nesprske narodnosti i odvodio ih iz hangara, nakon čega su se čuli pucnji,

- na Ovčari kao vođa četnika načinio od istih špalir koji su zatim rukama, nogama, palicama i kundacima pušaka tukli zarobljenike hrvatske nacionalnosti koji su morali proći kroz špalir i time im nanosili teške tjelesne ozljede, pri čemu je on sam na opisani način usmrtio Damjana Samardžića,

- a nakon okupacije Vukovara odlazio u zarobljenički logor "Stajicevo" te u Sremsku Mitrovicu gdje je zlostavljao zarobljene Hrvate,

7-okr. Božo Latinović

- u skladištu "Veleprometa" izdvajao zarobljenike, zatim se čuo rafal i gubi im se svaki trag, tako je izdvojio oko 20 zarobljenika, a među njima i Nediljka Buljubašića,

8-okr. Slađana Korda

- ispitivala i tukla pištoljem te nogama po glavi i tijelu Anu Horvatinec,

- ispitivala Dragutina Berghofera, stavljajući mu pri tome kuhinjski nož pod vrat, a zatim je htjela ugasiti cigaretu na njegovom desnom oku, ali je u tome spriječena od jednog vojnika,

10-okr. Petar Rašić

- izdvajao zarobljenike i odvodio ih u stolariju

- prijetio zarobljenicima da ih sve treba pobiti

11-okr. Stanko Vujanović

- u skladištu "Veleprometa" čuvao zarobljenike

12-okr. Mirko Vojnović

- razdvajao Hrvate od Srba

- naređivao i dozvoljavao šešeljevcima i Arkanovim dragovoljcima da ih odvede na strijeljanje,

- pucao s 3-okr. Radivojem Jakovljevićem u devet zarobljenika koji su stajali pored ograde,

- odvodio zarobljenike prema ciglani gdje su strijeljani,

13-okr. Mihajlo Katalina

- prisionio pištolj na čelo zarobljenika Rudolfa Grafa i oduzeo mu novac u iznosu od 5.000,00 DM,

- izvodio zarobljenike pa tako i Vinka Karalića kome se gubi trag,

- izdvojio i prijetio batinama Mirku Hucu,

14-okr. Milan Ikač

- potkazivao četnicima tko je od civila u logoru bio pripadnik ZNG

- zlostavljao zatočenike tukući ih željeznim držačem za oprugu po tijelu, tako je pretukao i Živorada Miljkovića,

15-okr. Darko Fot

- izdvajao zarobljenike i vodio ih na ispitivanje,

- dolazio u zarobljenički logor S. Mitrovica i ispitivao ih i tukao, pa je tako ispitivao i tukao Josipa Brekala,

16-okr. Marko Crevar

- potkazivao ljude na "Veleprometu"

- na "Veleprometu" tukao nogama zarobljenika Ivicu Salamona,

- dolazio u zarobljenički logor "Stajićevo", te u zatvor u Sremsku Mitrovicu, vršio ispitivanje i zlostavljao zarobljenike,

17-okr. Stanimir Avramović

- zlostavljao zarobljenike govoreći im "Vjerovali smo vam četrdeset godina, a sada hoćete da nas koljete", udarao ih kundakom puške i nogama,

- dolazio u zarobljenički logor "Stajićevo" i potkazivao zarobljenike, nakon čega su bili zlostavljani.

19-okr. Marko Kraguljac

- razdvajao zarobljenike na Srbe i one nesrpske narodnosti,

- tukao zarobljenike u "Veleprometu" pa je tako tukao i Fanoli Gojana,

- dolazi u zarobljenički logor u "Stajićevo" te u zatvor u Sremsku Mitrovicu, vršio ispitivanje i zlostavljao zarobljenike,

20-okr. Goran Mugoša

- pretresao na Ovčari zarobljenike, uzimao im novac i pritom ih tukao, pa je od Dragutina Berghofera uzeo 350,00 DM i ručni sat,

21-okr. Zoran Stanković

- prijeto zarobljenicima da će biti strijeljani ili zaklani

- tukao zarobljenike na "Veleprometu",

- uzimao novac od zatočenika, pa je od Roberta Mataušeka uzeo 1.400,00 DM i 500 bivših dinara,

- dolazio u zatvor i tukao Fanoli Gojana,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme okupacije ubijali, mučili i nečovječno postupili s civilnim stanovništvom, nanosili im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja, provodili raseljavanje, primjenjivali mjere zastrašivanja i terora, protuzakonito ih odvodili u koncentracijske logore, te pljačkali imovinu stanovništa,

pa da bi time počinili kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo u članku 120. stavak 1. OKZ RH."

Državna odvjetnica je ostala u cijelosti kod tako izmijenjene optužnice.

2. Očitovanje optuženika o optužbi i provedeni dokazi

Kako je u ovome postupku došlo do spajanja predmeta koji se vodio po odredbama Zakona o krivičnom postupku ("Narodne novine", nastavno ZKP/93), s predmetom koji se vodi po odredbama ZKP/97, to je valjalo glavnu raspravu provesti po odredbama ZKP/97, sukladno pravnom shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske, od 17.03.1998, br. Su-248-IV/98, koje se temelji na načelu "in dubio melius", s obzirom da odredbe ZKP/97, u cjelini gledano, pružaju veću zaštitu optuženikovih prava.

Optuženi Stevan Curnić, koji je jedini od optuženika pribivao glavnoj raspravi, očitovao se da se ne osjeća krivim za djela iz optužbe, a ostali optuženici, kojima se sudilo u odsutnosti, nisu se mogli očitovati, te se ima smatrati kao da su se izjasnili da nisu krivi.

Stoga je na glavnoj raspravi najprije proveden dokazni postupak, sukladno odredbi članka 320. stavak 7. ZKP/97, a nakon toga ispitan je optuženi Stevan Curnić.

U dokaznom postupku ispitan su svjedoci:

- Stipe Čaleta, Živana Curnić (zapisnik od 13.03.2000., lista 884),
- Dušan Buvač, Milica Simkić, Simo Lukić, Milan Vujaklija i Nevenka Bulić (zapisnik od 28.03.2000., lista 930),
- na okolnost poznavanja optuženog Miloša Bulića, te prepoznavanja istoga putem predočenih fotografija, ispitan su svjedoci Dragutin Berghofer, Franjo Kožul i Agan Subašić (zapisnik od 28.03.2000., lista 930).

Ispitan je i sudski vještak Josip Jurčević, magistar povijesti, zaposlen u Institutu društvenih znanosti "Ivo Pilar" (zapisnik od 13.03.2000., lista 884),

Uz suglasnost stranaka, temeljem odredbe članka 310. stavak 1. ZKP/97, pročitani su iskazi ranije ispitanih svjedoka :

- Silvestra Funde, sa zapisnika od 25.05.1999., (lista 584) i sa zapisnika od 27.05.1998., (lista 49),
- Stipana Lučića, sa zapisnika od 26.05.1999., (lista 592) i sa zapisnika od 27.05.1998., (lista 51), Josipa Radovića sa zapisnika od 26.05.1999., (lista 592) i sa zapisnika od 29.07.1998., (lista 137), Rudolfa Grafa sa zapisnika od 27.05.1999., (lista 602) i sa zapisnika od 24.11.1994., (lista 339),
- Fanola Gojanija sa zapisnika od 27.05.1999., (lista 602) i sa zapisnika od 17.11.1995., (lista 385),
- Ane Horvatinec sa zapisnika od 02.06.1999., (lista 612) i sa zapisnika od 15.06.1995., (lista 372),
- Dragutina Berghofera sa zapisnika od 03.06.1999., (lista 623) i sa zapisnika od 28.06.1995., (lista 377),
- Mirka Huca sa zapisnika od 04.06.1999., (lista 626) i sa zapisnika od 08.06.1995., (lista 358),
- Joze Puđe sa zapisnika od 04.06.1999., (lista 626) i sa zapisnika od 05.12.1994., (lista 343),
- Ivana Berdija sa zapisnika od 04.06.1999., (lista 626) i sa zapisnika od 29.05.1995., (lista 350),
- Agana Subašića, sa zapisnika od 09.06.1999., (lista 675) te zapisnika od 13.06.1995., (lista 366),
- Josipa Mađarevića, sa zapisnika od 09.06.1999., (lista 675) i sa zapisnika od 04.03.1993., lista (226),
- Franje Kožula, sa zapisnika od 10.6.1999., (lista 681) i sa zapisnika od 17.01.1995., (397),
- Pavla Opravića, sa zapisnika od 10.06.1999., (lista 681) i sa zapisnika od 09.03.1996., (403),
- Emila Čakalića, sa zapisnika od 09.06.1999., (lista 675) i sa zapisnika od 10.06.1993., (228),

- Damira Lilija, sa zapisnika od 07.07.1999., (lista 710) i sa zapisnika od 06.06.1995., (lista 335),
- Ivica Vlahe, sa zapisnika od 07.07.1999.,(lista 710) i sa zapisnika od 10.11.1994.,(lista 336),
- Vesne Depisol, Branimira Kušića, Živorada Miljkovića, Mirka Heđija, Milovana Cvetičanina i Srete Nikolića, svi sa zapisnika od 08.09.1999.,(lista 744),
- Roberta Mataušeka, Zvonimira Ivaniševića, Marije Karalić, Ive Bogdanovića, Ivica Salamona i Joze Andričića, svi sa zapisnika od 19.10.1999.,(lista 775),
- Josipa Brekala sa zapisnika od 20.10.1999.,(lista 783),
- Jelke Zeljko, sa zapisnika iz istrage lista 401.,
- Vladimira Frasa, sa zapisnika iz istrage lista 362.,
- Franje Pecića i Marijana Miličića, sa zapisnika od 07.12.1999., (lista 822),
- Josipa Crnjca, sa zapisnika od 08.12.1999., (lista 828),
- te svjedoka Đorđa Grujića i Jelice Grujić sa zapisnika od 15.12.1999., (lista 837)

Uz suglasnost stranaka pročitani su i

-iskazi svjedoka ispitanih u istrazi Veselka Pranića (lista 368) i Miroslava Frasa (lista 360 i lista 52), koji su svjedoci u međuvremenu umrli,

- nalazi i mišljenja vještaka dr. Nikole Mandića (lista 105) i dr. Mladena Marcikića (lista 118), te su pročitani njihovi iskazi dani na glavnoj raspravi od 10.06.1999. (lista 681),

- iskazi svjedoka Dragutina Berghofera, Stipana Lučića i Josipa Radovića (sa zapisnika od 07.12.1999., lista 822), te svjedoka Milovana Cvetičanina (sa zapisnika od 08.12.1999., lista 828), koji su dani prilikom identifikacije optuženog Mirka Vojnovića putem predloženih fotografija.

Proveden je očevid na licu mjesta, u prostoru poduzeća "Velepromet", te je na raspravi pregledan videozapis očevida i izvršen uvid u fotodokumentaciju i skicu mjesta događaja.

Izvršen je i uvid u postojeću dokumentaciju i to u:

- medicinsku dokumentaciju o povredama oštećenog Stipana Lučića (lista 69 do 87),
- zapisnik o provedenoj ekshumaciji Ivana Ravlića od 12.05.1998., te u fotodokumentaciju očevida o provedenoj ekshumaciji broj 537/17.,(lista 924 i 925),
- zapisnik o provedenoj ekshumaciji Gorana Kovačevića d 29.04.1998., te u fotodokumentaciju očevida sa ekshumacije broj 350/79.,(lista 926 i 927),
- dopis Komisije za zatočene i nestale od 12.10.1999.,(lista 772),
- fotokopiju osobne iskaznice na ime Miloša Bulića (lista 891),
- potvrde o prijavi boravišta za Bulić Nevenku i Miloša (lista 951 i 952), fotokopije uložene u spis,
- izvod iz jedinstvenog registra osoba za Milana Bulića, (lista 953),
- fotokopiju rješenja o razvrstavanju zaposlenika u platni razred, za Milana Bulića (lista 954),

- fotokopiju domovnice za Milana Bulića (lista 955),
- izvod iz kaznene evidencije za optuženike (lista 14,702 i 794),
- presudu Okružnog suda u Osijeku broj:K-78/90, od 10.11.1993., (lista 966),
- rješenje Županijskog suda u Osijeku od 18.10.1997., br. Kv-433/97(K-3/92), lista 964.

3. Obrana optuženog Stevana Curnića

Optuženi Stevan Curnić, koji je jedini od suoptuženika pribivao glavnoj raspravi (svi ostali su u bjegu, te im se sudi u odsutnosti), ispitan je na glavnoj raspravi, u smislu članka 334. stavak 2. ZKP/97. Tom prilikom isti je u svoju obranu naveo kako je negdje u šestom ili sedmom mjesecu 1991. otišao u vojarnu u Vukovar, a u desetom mjesecu u Borovu selu, od strane JNA mobiliziran je kao i drugi Srbi koji su se digli na oružanu pobunu, tako da je i on bio učesnik u oružanoj pobuni. Mobiliziran je u vojnu policiju za osiguranje objekata. Dana 18.11.1991., bio je na Veleprometu, kao stražar na kapiji. Od naoružanja imao je automatsku pušku i TT pištolj, a od odore, bijele optače i bijeli opasač, kao vojni policajac.

Poriče da bi učestvovao u ubojstvu Ekrema Nakičevića te tvrdi da ga uopće nije vidio na Veleprometu, niti njegovu suprugu Hanu Nakičević.

Poriče ubojstvo Zorana Bajića, te tvrdi kako ga je poznavao, ali ga nije vidio na Veleprometu. Isto tako navodi kako nije pucao u oštećenog Stipana Lucića, a dopušta mogućnost da ga je možda i vidio na Veleprometu, ali je to zbog protoka vremena zaboravio. Tvrdi također da nije poznavao niti Zlatka Rajkovića niti njegova oca, te da ih nije niti vidio na Veleprometu. Ističe da je ovaj kazneni postupak, u odnosu na njega, pokrenut nakon što je sam otišao u policiju u Vukovar, da bi rekao gdje je bio i što je radio, a sve zato što su pojedinci kao Funda, Radović i Lucić širili koješta o njemu. Uputili su ga da ode u policiju u Vinkovce i tamo je ispričao gdje je bio i što je radio, a onda su ga uhapsili, te je ispitan, kao i oštećeni Funda i Lucić, a drugog dana su mu postavili branitelja Vlatka Miljkovića. Tvrdi kako prilikom ispitivanja u policiji nije priznao ništa od ovih djela za koja je sada optužen.

Na upit državne odvjetnice optuženik je naveo kako je njegov neposredni zapovjednik bio major Žigić, koji je vršio ispitivanja na Veleprometu, a da on osobno nije nikada tome prisustvovao. Poznavao je optuženog Damira Siretu i vidio ga je na Veleprometu, ali ga je izbjegavao, jer je on bio alkoholičar, naoružan automatskom puškom, obučen u crnu uniformu, a tražio je neku osobu, koja mu je navodno ubila oca. Znao je i optuženog Radivoja Jakovljevića i vidio ga na Veleprometu, a nije vidio da bi ovaj nekoga tukao ili ubio. Vidio je kad je optuženi Simo Samardžija doveo na Velepromet neke Molnare i odveo ih kod Žigića. Optuženi Milan Ikač je doveden sa drugim civilima na Velepromet, a kasnije ga je vidio u krajinskoj miliciji. Poznavao je i optuženog Gorana Mugošu, koji je na Veleprometu

18.11.1991. pravio probleme, tako što je maltretirao i nasrtao na neke Hrvate, pa je otišao kod Žigića i to mu je rekao. Pored navedenih poznao je optužene Božu Latinovića, Mirka Vojnovića, Mihajla Katalinu, Zorana Stankovića i Stevana Vladislavljevića, a ostale optuženike ili ne poznaje ili ih nije vidio za vrijeme rata.

Kako je takvom obranom iznesenom na glavnoj raspravi optuženik odstupio od prijašnjeg iskaza, kako onoga kojega je dao u svojstvu osumnjičenika, tako i onoga kojega je dao u istrazi, to je u cijelosti pročitano zapisnik od 08. svibnja 1998., koji sadrži iskaz optuženog Stevana Curnića, kojega je dao u svojstvu osumnjičenika u prisutnosti branitelja Vlatka Miljkovića odvjetnika iz Vinkovaca, a isto tako optuženik je upozoren na pojedina odstupanja u odnosu na iskaz kojega je dao kada je ispitan u istrazi.

Prilikom ispitivanja u svojstvu osumnjičenika optuženi Stevan Curnić naveo je kako je dana 07. svibnja 1998., pristupio djelatnicima policije, za vrijeme provođenja ekshumacije na Novom groblju u Vukovaru, te izrazio želju da im ispriča o svom djelovanju za vrijeme dok je bio u sastavu tzv. JNA, a posebno u sabirnom centru za zarobljene Hrvate u krugu poduzeća Velepromet. U tom sabirnom centru vršena su ubojstva zarobljenih hrvatskih branitelja i civila, a najodgovorniji za to bio je prijeratni inspektor milicije u Vukovaru (Žigić), koji je najveći dio likvidacija osobno naredio u njegovoj prisutnosti, kao stražara u krugu Veleprometa.

Jednom prilikom je njemu, optuženom Sireta Damiru, izvjesnom Topoli, dobrovoljcu iz Srbije i još dvojici dobrovoljaca, kojima ne zna imena, pristupio Mirosljub Vujović, jedan od zapovjednika ili pomoćnika Nenada Žigića, i rekao im da je Ekrem Nakičević bio ustaša, da je maltretirao i ubijao Srbe, te da nije zaslužio da živi, da je kriminalac i da ga treba ubiti. Naredili su Nakičeviću da trči, pa kada je dotrčao do pruge, Sireta Damir je pucao na njega iz automatske puške "Zastava M 70", pa su i oni počeli pucati, a i on se priključio pucajući iz također atomatske puške M 70. Tijelo pokojnog Nakičevića ostavili su da leži ispred kukuruza, uz prugu, a kasnije je čuo da je sahranjen na Bugarskom groblju. Kada se za to ubojstvo saznalo, počeli su mu prigovarati i supruga Živana i majka Zagorka te njegovi poznanici Stevo Hujbert i Josip Radović, a i sinovi pokojnog Nakičevića prijetili su da će ubiti onoga koji je naredio da im se likvidira otac, kao i one koji su učestvovali u likvidaciji.

Poriče da bi ubio Zorana Bajića te da bi ga vodio na ispitivanja, a priznaje da je na ispitivanje vodio Silvestra Fundu zvanog "Učo" kojega je ispitivao Žigić i dva specijalca MUP-a Srbije, a bio je prisutan i Vlado Bekić. Svi su ga tukli rukama, nogama i specijalnom policijskom palicom, tako da je nakon toga bio u takvom stanju da je jedva hodao, pa ga je više on nosio do hangara.

Porekao je i da bi ubio Zlatka Rajkovića, za kojeg navodi da ga je poznao, kao i njegovog oca Stjepana Rajkovića, te tvrdi da je Zlatka Rajkovića ubio Damir Sireta, što mu je isti sam priznao, navodeći kako

je to učinio kada je Rajković pokušao bježati iz hangara broj 2, kojega su namjerno ostavili otvorenim baš zato da bi mogli pucati ako neko bježi.

Ističe da nije pucao u noge Stipanu Lučiću jer da za to nije imao razloga, niti mu je to netko naredio.

Navodi da je za vrijeme dok je bio stražar u krugu Veleprometa vidio optuženog Stanimira Avramovića da zlostavlja zatočenike i maltretira ih psihički govoreći im kako su im vjerovali četrdeset godina a oni ih sada hoće klati, te da ih je udarao kundakom puške. Isto tako vidio je da su Mirko Vojnović zvan Čapalo i Miroljub Vujović, naređivali i dopuštali Šešeljevim i Arkanovim dobrovoljcima da odvođe zatočenike na strijeljanje a u povratku bi pjevali poznate četničke pjesme. Isto tako osobno je vidio kada je optuženi Simo Samardžija, koji je također bio stražar na Veleprometu, zlostavljao braću Molnar tukući ih kundakom puške AB-2 i nogama. Isto tako osobno je vidio kada su optuženi Stevan Zorić, Damir Sireta, Radivoje Jakovljević i dobrovoljac zvan "Topola" ubili Zdravka, zvanog Edi, sina vukovarskog Roma Đene, a nakon toga likvidirali još dvije osobe i to tako da ih je "Topola" prvo izbo, a ostali su ih dokrajčili pucajući iz automatskih pušaka. Poznato mu je i da je zatočene žene pregledala i ispitivala Slađana Korda, a osobno je vidio kada je optuženi Milan Ikač pretukao Živorada Miljkovića udarajući ga po tijelu željeznim držačem za opruge.

Nakon što je navedeni iskaz pročitan, optuženi Stevan Curnić izjavio je kako je točno da je taj zapisnik potpisao, međutim, tvrdi kako su mu u policiji dali da potpiše tri prazna papira, a da je sve drugo naknadno na taj zapisnik dodano.

Prilikom ispitivanja u istrazi optuženik je također upitan da objasni razliku između njegovog tadašnjeg iskaza i navoda koje je iznio kada je ispitivan kao osumnjičenik, te je isti obrazložio da je njegovo priznanje ubojstva Ekrema Nakičevića, kao i ostali navodi, rezultat činjenice da je u vrijeme ispitivanja u policiji bio u nervnom rastrojstvu.

4. Zaključak o kaznenoj odgovornosti optuženika

Cijeneći sve izvedene dokaze, svakoga pojedinačno i u svezi s ostalim dokazima, te posebno cijeneći uvjerljivost i logičnost obrane optuženog Stevana Curnića, sud nalazi nedvojbeno dokazanim kako su optuženi Stevan Curnić, Damir Sireta, Radivoje Jakovljević, Simo Samardžija, Nenad Žigić, Božo Latinović, Slađana Korda, Mihajlo Katalina, Milan Ikač, Goran Mugoša i Zoran Stanković, počinili radnje opisane u točki I. izreke ove presude, u kojima se stječu svi bitni elementi kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavak 1. OKZRH, za koje su navedeni optuženici kazneno odgovorni, jer su u vrijeme počinjenja djela bili ubrojni i postupali s izravnom namjerom, svjesni svog djela i htijući njegovo počinjenje, te ih je sud za navedeno kazneno djelo proglasio krivima, s tim da

su pojedine radnje iz optužnice ispuštene iz činjeničnog opisa kaznenog djela, jer sud ili nije našao da su iste nedvojbeno dokazane, ili je pak smatrao kako u njima nema bitnih elemenata navedenog kaznenog djela.

Nasuprot tome, sud je optužene Petra Rajšića, Miloša Bulića, Mirka Vojnovića, Stanka Vujanovića, Darka Fota, Marka Crevara, Stanimira Avramovića i Marka Kraguljca, temeljem članka 354. točka 3. i 1. ZKP-a, oslobodio optužbe da su, i to optuženi Petar Rajšić, Miloš Bulić i Mirko Vojnović počinili kaznena djela genocida, iz članka 119. OKZRH i ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, iz članka 120. stavak 1. OKZRH, na način opisan u točki II. a) izreke ove presude, a optuženi Stanko Vujanović, Darko Fot, Marko Crevar, Stanimir Avramović i Marko Kraguljac kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, iz članka 120. stavak 1. OKZRH, na način opisan u točki II.b), izreke ove presude, sve iz razloga jer sud ili nije našao dokazanim da su počinili radnje koje su im stavljene na teret, ili da djelo za koje se optužuju po zakonu nije kazneno djelo.

Konačno, sud je temeljem odredbe članka 353. točka 3. ZKP-a, odbio optužbu prema optuženima Milanu Samardžiji, Goranu Lančužaninu i Stevanu Vladisavljeviću, da bi počinili kaznena djela iz članka 119. i 120. stavak 1. OKZRH, na način opisan u točki III. izreke ove presude, sve uslijed odustanka državnog odvjetnika od optužbe za ta kaznena djela.

5. Opća ocjena vrijednosti pojedinih vrsta dokaza

5.1. Svjedoka

S obzirom na vrijeme, mjesto i okolnosti počinjenja kaznenih djela (vidi pod točkom 7. ovoga obrazloženja), koja su predmetom ovoga postupka, po prirodi stvari osnovni izvori saznanja o kriminalnim radnjama pojedinih optuženika su iskazi preživjelih sudionika, koji su osobno doživjeli okupaciju grada, zarobljavanje, odvođenje na sabirna mjesta, prvenstveno na " Velepromet ", te imaju određenih saznanja o različitim konkretnim događajima i postupcima pojedinih optuženika.

U situaciji kada su optuženici, kao pripadnici različitih paravojnih formacija ili rezervnog sastava tzv. JNA, praktično postali, u većoj ili manjoj mjeri, nositelji moći i vlasti nad sudbinama zarobljenih stanovnika grada, kada su zarobljenici razdvojeni po nacionalnosti, te odvojeni po spolu i zatvoreni u hangare na " Veleprometu ", gdje je počelo zlostavljanje, mučenje, nečovječno postupanje, ubijanje, nanošenje teških ozljeda, pljačka i prijetnje, izvjesno je kako su počinitelji nastojali prikriti sve tragove takvih postupaka, tako da i nije moguće na drugi način, osim iskazima očevidaca ili svjedoka po čuvenju, utvrditi što se sve događalo i tko je što činio. Materijalnih tragova, u pravilu nema, jer su i tijela ubijenih pokapana tajno i na skrovitim mjestima, bez ikakvih obilježja, tako da se na ovome području još uvijek traže mjesta s

posmrtnim ostacima ubijenih i vrši njihova ekshumacije, a od već ekshumiranih posmrtnih ostataka, samo je manji dio identificiran.

Svjedoci – uglavnom bivši zatočnici na "Veleprometu" – ispitani u ovom postupku, bilo u istrazi ili na glavnoj raspravi, dali isu iscrpne iskaze u pogledu događanja koja su proživjeli, u kojima ima i određenih razlika i nekih proturječja, no ne takvih da bi u cijelosti dovele do upitnosti njihovih iskaza. Pritom valja imati u vidu i okolnost da su kaznena djela počinjena u jesen 1991. godine, a svjedoci su ispitani u istrazi tijekom 1995. ili na glavnoj raspravi (1999/2000), pa je sasvim razumljivo da je takav protek vremena imao određenog utjecaja na preciznost i dosljednost u njihovim iskazima. S druge strane, upravo te razlike u njihovim iskazima ukazuju kako nije bilo njihovog usaglašavanja, te to samo potvrđuje vjerodostojnost njihovih iskaza. Mogućnost njihova zapažanja pojedinih zbivanja nakon dovođenja u "Velepromet" ili na drugo sabirno mjesto, ovisila je ne samo o njihovim subjektivnim osobinama i stavovima, već i o tome gdje su bili smješteni, o ljudima s kojima su mogli kontaktirati, jesu li imali mogućnosti vidjeti što su činili neki od optuženika i od drugih okolnosti.

Uzimajući u obzir sve navedene okolnosti, sud je u osnovi prihvatio iskaze ispitanih svjedoka - Ane Horvatinec, Silvestra Funde, Fanol Gojanija, Damira Lilija, Mirka Huca, Franje Kožula, Pavla Opravića, Rudolfa Grafa, Ivica Vlaho, Agana Subašića, Miroslava Frasa, Vladimira Frasa, Dragutina Berghofera, Ivana Berdija, Stipana Lučića, Josipa Radovića, Emila Čakalića, Josipa Mađarevića, Roberta Matoušeka, Zvonimira Ivaniševića, Marije Karalić, Ive Bogdanovića, Ivica Salamona, Joze Andričića, Vesne Depisol, Branimira Kušića, Mirka Heđija, Milovana Cvetičanina, Srete Nikolića, Živane Curnić, Franje Pecića, Marjana Miličića i Josipa Brekala, cijeneći da su dani na logičan i uvjerljiv način, da su međusobno suglasni u mnogim bitnim detaljima, iako je razumljivo da je, u pravilu, bilo teško pronaći više svjedoka koji bi istovremeno mogli iskazivati o istom događaju, s obzirom da su optuženici po prirodi stvari djelovali tako da o njihovim postupcima nema svjedoka niti drugih dokaza, te s obzirom na već navedenu poziciju u kojoj su svjedoci bili.

Drugu grupu svjedoka čine oni koji su ispitani na okolnost utvrđivanja identiteta pojedinih optuženika. To su svjedoci Dušan Buvač, Milica Simkić, Simo Lukić, Milan Vujaklija i Nevenka Bulić. Njihove je iskaze sud također ocijenio kao logične i uvjerljive, prije svega iz razloga jer su u velikoj mjeri međusobno suglasni u svim bitnim detaljima.

Zbog svega iznesenog, sud zaključuje kako određene razlike u iskazima svjedoka pri opisivanju određenih događanja, same za sebe ne mogu biti razlogom dovođenja u sumnju njihovog ukupnog iskaza, tako da je sud iscrpno analizirao njihove iskaze i temeljem toga donosio zaključke o dokazanosti ili nedokazanosti pojedinih činjenica, o čemu će detaljnije obrazloženje uslijediti uz svaku pojedinu alineju za pojedino kazneno djelo i optuženika.

5.2. Vještaka

U tijeku postupka provedeno je psihijatrijsko vještačenje optuženog Stevana Curnića, po sudskom vještaku dr. Nikoli Mandiću, iz Osijeka.

Isto tako po vještaku dr. Marcikiću, vještačene su povrede koje je zadobio oštećeni Stipan Lučić.

Konačno, provedeno je vještačenje po Institutu društvenih znanosti "Ivo Pilar", iz Zagreba, povjereno vještaku Josipu Jurčeviću, radi povijesne i sociološke ocjene događanja nakon okupacije grada Vukovara.

Sud je u cijelosti prihvatio nalaze i mišljenja navedenih vještaka, jer su izneseni nepristrano i u skladu s pravilima znanosti i vještine.

5.3. Dokumentacije

Dokumentacija u koju je sud mogao izvršiti uvid bila je oskudna, ali je ista vjerodostojna i sud je temeljem u njoj opisanih i navedenih podataka mogao izvoditi sigurne zaključke o pojedinim činjenicama. Radi se o medicinskoj dokumentaciji o povredama oštećenog Stipana Lučića, o dokumentaciji s provedene ekshumacije posmrtnih ostataka oštećenog Ivana Ravlića i Gorana Kovačevića, te o dokumentima vezanim uz identitet optuženog Miloša Bulića.

5.4. Obrane optuženog Stevana Curnića

U pogledu optuženog Stevana Curnića, sud je nesumnjivo utvrdio da je isti kao pripadnik rezervnog sastava tzv. JNA, u svojstvu stražara boravio na "Veleprometu", gdje su nakon okupacije Vukovara dovođeni svi stanovnici iz grada, pa je vršeno razdvajanje Hrvata i pripadnika drugih narodnosti od Srba, te odvajanje muškaraca od žena i djece, zatvaranje u hangare, ispitivanje, mučenje, zlostavljanje, ubijanje i dr.

Kako je optuženi Stevan Curnić jedini od optuženika iznio obranu, jer su drugi nedostupni, potrebno je ocijeniti vrijednost i prihvatljivost njegovih navoda, uz posebnu raščlambu bitnih odstupanja i razlika u njegovim iskazima.

Optuženi Stevan Curnić ispitan je u tri navrata, na glavnoj raspravi, u istrazi i kod redarstvenih vlasti u svojstvu osumnjičenika. Cijeneći navode koje je iznio prilikom navedenih ispitivanja, sud nalazi kako je njegova obrana iznesena na glavnoj raspravi neosnovana i očito usmjerena u

pravcu izbjegavanja kaznene odgovornosti, jer je nelogična, neutemeljena, u suprotnosti s iskazima ispitanih svjedoka i suprotna navodima samog optuženika koje je iznio u istrazi i prilikom prvog ispitivanja, u svojstvu osumnjičenika.

Stoga, sud prihvaća obranu koju je optuženik iznio kada je, u prisutnosti branitelja, ispitan u svojstvu osumnjičenika, i to u onom dijelu gdje priznaje ubojstvo Ekrema Nakičevića, te u dijelu gdje opisuje pojedine postupke nekih od suoptuženika, a onaj dio obrane gdje poriče izvršenje pojedinih djela, koji je u očitoj suprotnosti s iskazima pojedinih svjedoka, pa i samih oštećenika (npr. Stipan Lučić), sud nije prihvatio, cijeneći kako je i tom prilikom optuženik svjesno prilagodio i reducirao svoje navode, opet u cilju umanjavanja svoje kaznene odgovornosti.

Razlozi za prihvaćanje navedene obrane u naznačenom dijelu, nalaze se prije svega u činjenici da je takvu obranu optuženik dao u prisutnosti branitelja Vlatka Miljkovića, odvjetnika iz Vinkovaca, tako da se izneseni navodi mogu koristiti kao dokaz na glavnoj raspravi, u smislu članka 177. stavak 6. ZKP/97. Pored toga, činjenica je da je ovaj kazneni postupak počeo upravo time, što je optuženi Stevan Curnić samoinicijativno pristupio u policiju i iznio svoja saznanja o događajima na "Veleprometu". Pritom je pojedine radnje, koje je počinio sam ili su ih počinili drugi optuženici, opisao tako okolnosno, s puno detalja, logično i uvjerljivo, da nema razloga posumnjati u njihovu istinitost i vjerodostojnost. Tako optuženik sasvim logično i uvjerljivo opisuje kako je i zašto uopće došao u policiju da bi dao svoju izjavu, te navodi da su mu za počinjeno ubojstvo Ekrema Nakičevića prigovarali supruga, majka i prijatelji, a sinovi Nakičevića, prijetili su mu osvetom, pa kada to više nije mogao izdržati, odlučio je o svemu progovoriti. Njegova tvrdnja iznesena u istrazi, kako je taj iskaz posljedica nervnog rastrojstva u kome se nalazio, nije prihvatljiva, jer ako je i bio pod određenim pritiskom okoline zbog djela koja je počinio, te se zbog toga odlučio na priznanje nekih djela, to sigurno ne umanjuje niti dovodi u pitanje vjerodostojnost njegovog priznanja. Pored toga, iz nalaza sudskog vještaka neuropsihijatra dr. Nikole Mandića, proizlazi da je optuženi Stevan Curnić osoba jezgrovno neurotski strukturirana, s karakternim poremećajem, koji se sastoji u takvoj strukturi ličnosti koja ima lake nagonске i voljne poticaje i nesklad emocionalnih, voljnih i etičkih dimenzija ličnosti, te da isti nije aktualni duševni bolesnik, ne boluje od trajne niti privremene duševne bolesti. Očito je dakle, kako su navodi optuženika o nervnom rastrojstvu proizvoljni i u svakom slučaju, ako je i postojao određeni stupanj rastrojstva, koji ga je potakao na davanje izjave i priznanje određenih radnji, isti nije mogao utjecati na kvalitetu i opseg njegovog priznanja.

S druge strane, prilikom ispitivanja na glavnoj raspravi, optuženik nije više spominjao nervno rastrojstvo, već je ustvrdio kako je na "Veleprometu" bio samo kratko vrijeme (nekoliko sati), u svojstvu stražara, te da, ne samo da nije sam počinio nikakvo kazneno djelo, već je ustvrdio kako se na "Veleprometu" nikome nije niti dogodilo bilo kakvo zlo. U pogledu navoda koje je iznio u svojstvu osumnjičenika, ističe kako je zapisnik potpisao, ali u obliku tri prazna lista papira, koja mu je policija dala da potpiše,

a da su kasnije tu dopisali njegovu navodnu izjavu. Iznoseći takve neosnovane i neutemeljene tvrdnje, optuženik zanemaruje činjenicu kako je njegovom ispitivanju pribivao njegov branitelj Vlatko Miljković, te da je nakon što se sam prijavio policiji da bi dao svoj iskaz, sasvim nelogično da bi mu policija, u prisutnosti branitelja, davala na potpis prazne listove papira (zapisnika). Pored toga, njegova tvrdnja kako je na "Veleprometu" proveo svega nekoliko sati, kao običan stražar, suprotna je iskazima mnogih svjedoka, koji su potvrdili kako su vidjeli optuženika na "Veleprometu", te opisali kakvu je uniformu nosio, kako je bio naoružan i što je radio, a kako su ti svjedoci dovođeni na "Velepromet" u različito vrijeme, očito je da ne bi svi mogli vidjeti optuženika da je isti boravio na "Veleprometu" svega nekoliko sati, kako neosnovano tvrdi u obrani iznesenoj na glavnoj raspravi. Ovakav zaključak suda najbolje potvrđuje iskaz svjedoka Silvestra Funde, koji opisuje da je dolaskom na "Velepromet", dana 18.11.1991. godine, vidio optuženog Stevana Curnića, oko 18,00 sati, a isti je u tijeku večeri vodio njega i Zorana Bajića na ispitivanje, te ga posljednji puta vratio u hangar, dana 19.11.1991. godine, oko 02,30 sati. Prema tome, očito je kako je optuženi Stevan Curnić neprekidno boravio na "Veleprometu" i 18. i 19. studenog 1991. godine, a ne samo nekoliko sati, kako to neosnovano navodi u obrani iznesenoj na glavnoj raspravi.

Konačni je zaključak suda da se djelomično priznanje optuženog Stevana Curnića, te njegovi navodi u pogledu radnji drugih optuženika, koje je dao prilikom ispitivanja u svojstvu osumnjičenika, a u prisutnosti branitelja, mogu prihvatiti kao vjerodostojni, dok je kasnije poricanje tih navoda, dano u istrazi i na glavnoj raspravi, neosnovano i usmjereno u pravcu izbjegavanja kaznene odgovornosti.

6. Uvodni dio činjeničnog opisa radnje kaznenog djela

U optužbi se najprije, u uvodnom dijelu činjeničnog opisa djela, navode neke opće okolnosti i činjenice vezane uz vrijeme i način djelovanja optuženika, a zatim se za svakoga pojedinačno, navode i opisuju konkretne radnje koje imaju elemente kaznenog djela iz članka 120. stavak 1. OKZRH.

Tako državni odvjetnik uvodno stavlja optuženicima na teret da su "...tijekom studenog i prosinca 1991. godine, na području Vukovara i u zarobljeničkom logoru "Stajićevo", te u zatvoru u Sremskoj Mitrovici, nakon okupacije grada Vukovara od strane tzv. JNA i pridruženih paravojskih postrojbi, djelujući u sklopu općeg plana stvaranja tzv. Velike Srbije, a radi sprečavanja daljnjeg života Hrvata i drugog nesprskog stanovništva na tome dijelu teritorije Republike Hrvatske, protivno odredbama članka 3. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine i članku 4. stavak 2. Dopunskog protokola II, u smislu prethodnog dogovora i zajednički, kao pripadnici različitih

neprijateljskih postrojbi, istjerali pod prijetnjom smrti sve stanovništvo grada iz njihovih domova i iz skloništa na nekoliko za to određenih mjesta, zatim izvršili razdvajanje sveg nesrpskog stanovništva od pripadnika srpskog naroda, oduzeli im sav novac, zlato i druge pokretne vrijednosti, tukli ih i zlostavljali na razne načine, prijetili im smrću, a veći broj odmah nakon toga usmrtili klanjem ili strijeljanjem, a ostale zarobljenike odvezli u logore u Republici Srbiji ili ih odmah protjerali na slobodno područje Republike Hrvatske,”

Sud je iz takvog činjeničnog opisa izostavio dio koji se odnosi na tvrdnju kako su optuženici djelujući u sklopu općeg plana stvaranja tzv. Velike Srbije, a radi sprječavanja daljnjeg života Hrvata i drugog nesrpskog stanovništva na tome dijelu teritorija Republike Hrvatske, u smislu prethodnog dogovora i zajednički, pored ostaloga jedan dio zarobljenika odvezli u logore u Republici Srbiji, a drugi dio odmah protjerali na slobodno područje Republike Hrvatske. Naime, za pouzdan zaključak o takvom djelovanju optuženika nije bilo dokaza, niti je to od značaja nakon što je državni odvjetnik izmijenio optužbu, tako da se optuženici više ne terete za kazneno djelo genocida. U tijeku postupka je utvrđeno, a može se reći i da je to općepoznata činjenica, kako je napad na grad Vukovar i kasnija okupacija grada, posljedica provođenja plana stvaranja tzv. Velike Srbije, te da je zaista većina stanovnika ili odvezena u logore ili protjerana na slobodno područje Republike Hrvatske.

Međutim, u tijeku postupka nije se moglo sa sigurnošću utvrditi kako su optuženici postupali temeljem prethodnog dogovora i zajednički, jer isti su u pravilu djelovali svaki za sebe, a samo ponekad i zajedno, ali u pojedinim konkretnim događajima i stjecajem okolnosti, a ne po nekom prethodnom dogovoru.

Naime, zatvaranje većeg broja ljudi u logore i zatvore u Srbiji, moralo je biti unaprijed pripremljeno i organizirano, jer se takva akcija mogla provesti samo planski i smišljeno.

Međutim, niti jedan izvedeni dokaz u ovome postupku, ne ukazuje da bi bilo koji od optuženika sudjelovao u takvoj pripremi i organizaciji odvođenja ljudi u logore ili zatvore, a što je i logično, jer je očito kako je odluka o tome morala biti donesena na jednoj višoj razini odlučivanja, gdje optuženici po svojim karakteristikama očito nisu bili prisutni, jer je od svih optuženika jedino optuženi Nenad Žigić imao viši oficirski čin.

Ako bi se u cijelosti prihvatio uvodni dio činjeničnog opisa radnje kaznenog djela iz optužnice, tada bi se za svakog optuženika, već samim tim što se pojavio na "Veleprometu" u uniformi i s oružjem, moglo kazati da je odgovoran za zatvaranje ljudi u logore i zatvore ili protjerivanje na slobodni teritorij Republike Hrvatske, a očito je da bi takvo tumačenje bilo preširoko, s obzirom da se moralna, ljudska i civilizacijska odgovornost optuženika, koja nesumnjivo stoji, ne može izjednačiti s kaznenom odgovornošću, koju je valjalo utvrditi pojedinačno i konkretno za svakog optuženika i za svakog pojedino kazneno djelo.

Pored toga, u ovom je postupku svakom od optuženika stavljeno na teret počinjenje nekih konkretnih radnji, za koje je optužba smatrala, kako imaju sva obilježja kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, pa je osnovna zadaća suda bila da u tijeku glavne rasprave, utvrdi jesu li optuženici počinili upravo te radnje, koje su im stavljene na teret. Pritom, iz izvedenih dokaza nije se mogao izvesti siguran zaključak o tome da bi optuženici djelovali svjesno u sklopu ostvarenja navedenog plana stvaranja tzv. Velike Srbije, te u smislu prethodnog dogovora i zajednički, a niti da bi osobno učestvovali u odvoženju dijela stanovnika u logore i protjerivanju na slobodno područje Republike Hrvatske.

Prema tome, sud je smatrao kako je bitno utvrditi konkretne radnje za svakog pojedinog optuženika, jer kada bi se u cijelosti prihvatio činjenični opis iz optužbe, bilo bi to preširoko obuhvaćeno djelovanje optuženika, po kome bi i samo sudjelovanje u oružanom otporu značilo počinjenje predmetnog kaznenog djela, a što bi bilo suprotno odredbama Zakona o općem oprost ("Narodne novine", br. 80/96).

7. Vrijeme, mjesto i okolnosti počinjenja kaznenog djela

Kaznena djela, koja su predmet ovoga postupka, počinjena su u Vukovaru, tijekom studenog i prosinca 1991. godine, nakon posvemašnje okupacije ovih prostora i njihovog odvajanja od ostalog dijela Republike Hrvatske. Tome je predhodila višemjesečna opsada Vukovara i totalno razaranje grada od strane tzv. JNA i pridruženih paravojnih postrojbi, kojih su pripadnici bili i svi optuženici, a sve u sklopu opće Agresije Srbije i Crne Gore na Republiku Hrvatsku,

U tijeku postupka nedvojbeno je utvrđeno, kako iskazima svjedoka, tako i provedenim vještačenjem po Institutu društvenih znanosti "Ivo Pilar" iz Zagreba, kojega je obavio vještak mr. sc. Josip Jurčević, a to je u osnovi i općepoznata činjenica, kako je u to vrijeme na ovim prostorima došlo do velikog stradavanja i pravog progona stanovnika grada Vukovara, pretežno hrvatske, a onda i drugih nesrpskih narodnosti.

Već je ranije rečeno kako je sud u cijelosti prihvatio nalaz vještaka Josipa Jurčevića, koji je iznesen nepristrano i u skladu s pravilima znanosti i vještine. Vještak ističe kako su navedeni stanovnici Vukovara bili potpuno obespravljani, opljačkani, mučeni i ubijani, te velikim dijelom odvedeni u prave koncentracijske logore u Srbiji (Stajicevo, Begejci) ili zatvore (Sremska Mitrovica, Niš), a ostalim dijelom protjerani na tada slobodni teritorij Republike Hrvatske. Za vrijeme tromjesečne opsade grada Vukovara (od 24. kolovoza do 18. studenog 1991. godine), u Vukovaru je poginulo, uglavnom od topničkih granata i zrakoplovnih bombi, približno 1700 osoba, od toga oko 1100 civila, a više od 4000 osoba je ranjeno, dok je neposredno nakon vojnog pada Vukovara, približno 3000 osoba vođeno u kategoriji nestalih, a oko 30.000 Vukovaraca je otjerano u progonstvo.

Konkretno mjesto na kojem su počinjena gotovo sva kaznena djela, koja su predmet ovoga postupka, jeste prostor poduzeća "Velepromet" u Vukovaru, koji se, s obzirom na sve što se događalo, s pravom može nazvati logorom.

Naime, sasvim je moguće da je "Velepromet" bio u početku zamišljen kao centar za prihvatanje civila, kako to navodi i svjedok Milovan Cvetičanin, koji je i sam bio na "Veleprometu" kao pripadnik rezervnog sastava bivše JNA, te da je tako i djelovao sve do okupacije grada Vukovara, 18.1.1991. Međutim, odmah nakon toga, na taj se prostor dovodi veliki broj zarobljenih civila, te taj prihvatni centar postaje logorom, jer se zarobljenici odmah odvajaju od pripadnika srpskog naroda, razdvajaju se muškarci od žena i djece, zatvaraju se u hangare, ispituju, muče, na razne načine ubijaju, prema njima se postupa krajnje nečovječno, primjenjuju se metode zastrašivanja i terora, a sve uz evidentno kršenje međunarodnog prava za vrijeme okupacije.

8. OSUĐUJUĆI DIO PRESUDE

8.1. Optuženi Stevan Curnić

Temeljem iskaza ispitanih svjedoka Silvestra Funde, Miroslava Frasa, Stipana Lučića, Vladimira Frasa, Fanola Gojanija, Josipa Radovića, Mirka Huca i Milovana Cvetičanina, sud je sa sigurnošću utvrdio da je optuženi Stevan Curnić ubio Zorana Bajića, pucao u noge oštećenom Stipanu Lučiću i nanio mu teške tjelesne ozljede, izveo zarobljenog Sinišu Rajkovića zvanog Zlatko, kojemu se od tada gubi svaki trag, te izdvajao druge civile iz skladišta, odvodio ih na ispitivanja gdje su bili zlostavljani i mučeni a između ostalih i Silvestra Fundu i Anu Horvatinec, te da je izdvajao iz autobusa pojedine zarobljenike i tukao ih drvenom palicom, a zajedno s optuženim Siretom, ubio oštećenog Ekrema Nakičevića.

U nastavku obrazloženja, bit će posebno obrazložena svaka alineja za svakog optuženika.

8.1.1. alineja 1

Alinejom 1 u opisu kaznenog djela za optuženog Stevana Curnića, istome se stavlja na teret da je "- nožem prerezao vrat Zoranu Bajiću, koji je ubrzo nakon iskrvarenja preminuo,..."

Da je optuženi Stevan Curnić nožem prerezao vrat Zoranu Bajiću i tako ga ubio, proizlazi iz iskaza svjedoka Silvestra Funde, koji je po ocjeni suda logičan, uvjerljiv i veoma okolnosan i detaljan, tako da ga sve to čini istinitim. Ovaj svjedok iskazao je kako je bio zarobljen i odveden na "Velepromet", gdje je vidio optuženog Stevana Curnića, kojega je od ranije dobro poznao. Isti je bio u uniformi bivše JNA, naoružan automatom "Kalašnjikov", a za opasačem je imao nož u koricama, a radilo se o nožu koji se inače nosi na automatu. Tijekom noći, oko 19 ili 20 sati, optuženik je njega i Zorana Bajića premjestio iz hangara u prostoriju koju su zvali "stolarija", a onda je ponovo došao oko 21 sat i odveo Zorana Bajića, da bi poslije toga, oko 23,30 sati, došao po njega i dok ga je vodio na ispitivanje, vidio je pored zida mrtvo tijelo Zorana Bajića, koji je imao reznju ranu na vratu. Na ispitivanju, koje je vodio Nenad Žigić, u prisutnosti Bekića i nepoznatog vojnika, tukli su ga i ispitivali sve do 02,30 sati, a onda pozvali Curnića da ga odvede. Vani je vidio da više nema leša Zorana Bajića, te je pitao Curnića gdje je, a on je izvadio svoj nož, koji je bio krvav i rekao mu " čuti i tebe ću tako ", te ga je vratio u stolariju.

Istinitost ovakvih navoda u određenoj mjeri potvrđuje i sam optuženi Stevan Curnić, kada priznaje da je svjedoka S. Fundu vodio na ispitivanje kod Žigića, da je tamo bio prisutan i Bekić, sa još dva specijalca iz Srbije, koji su S. Fundu tako pretukli da je jedva hodao, pa ga je morao gotovo nositi na povratku u hangar. Pored toga optuženik je na glavnoj raspravi iskazao kako je uz automatsku pušku zadužio i nož, koji ide uz pušku, ali da ga je držao u rancu, a ne na puški, što potvrđuje da je imao nož o kome govori svjedok Silvestar Funda.

Temeljem izloženog sa sigurnošću je utvrđeno kako je svjedok Silvestar Funda bio zarobljen na "Veleprometu", kao i Zoran Bajić, te da je upravo Stevan Curnić, oko 20,00 sati, obojicu premjestio iz hangara u stolariju, a zatim, oko 21,00 sat, odveo Zorana Bajića na ispitivanje, da bi iza toga, oko 23,30 sati, izveo Silvestra Fundu, koji putem vidi zaklanog Zorana Bajića, a u povratku mu Curnić pokazuje krvavi nož i prijeti kako će i njega snaći ista sudbina.

Prema tome iako svjedok Silvestar Funda nije vidio sam trenutak likvidacije ošt. Z. Bajića, sve navedene okolnosti i činjenice predstavljaju takvu logičnu i zaokruženu cjelinu, da opravdavaju zaključak kako je upravo optuženi Stevan Curnić ubio ošt. Z. Bajića, zaklavši ga nožem, baš onako kako je to doživio i svjedok Silvestar Funda.

8.1.2. alineja 2

U ovoj alineji optužba tereti optuženog Stevana Curnića da je "... - ispalio kratki rafal iz automatskog pištolja u noge Stipana Lučića i nanio mu prostrjelnu ranu lijevog koljena i desnog skočnog zgloba, koje ozljede su bile teške prirode,..."

Obranu optuženog Stevana Curnića u dijelu gdje poriče da bi pucao u noge zarobljenog Stipana Lučića, sud je ocijenio kao neosnovanu i usmjerenu u pravcu izbjegavanja kaznene odgovornosti, jer je ista u suprotnosti s navodima oštećenog Stipana Lučića.

Naime, svjedok Stipan Lučić je u svojem iskazu veoma okolnosno i detaljno opisao svoje stradanje na "Veleprometu", tako da je njegov iskaz sud u cijelosti prihvatio, tim više što je potvrđen iskazima svjedoka Miroslava Frasa, Agana Subašića i Fanola Gojanija, koji su bili u isto vrijeme na "Veleprometu", te vidjeli da je oštećenik ranjen i odmah tada čuli kako se govori da je to učinio upravo optuženi Stevan Curnić. Pored toga i postojeća medicinska dokumentacija i provedeno vještačenje, po vještaku Mladenu Marcikiću, potvrđuju navode oštećenika o ranjavanju, te o samom načinu na koji su mu ozljede nanesene.

Svjedok Stipan Lučić navodi kako je dana 18. 11. 1991. godine zarobljen i odveden u skladište "Veleprometa" gdje su ga u dvorištu, ispitivali i tukli željeznim šipkama, tako da je skoro pao u nesvijest, a onda mu je prišao optuženi Stevan Curnić, odgurnuo ga, uperio "Škorpion" u pravcu njegove glave i počeo ga spuštati prema dolje, a kada je cijev bila u visini koljena počeo je pucati, te ga je jedan metak pogodio u lijevo koljeno, prošao kroz njega i zaustavio se u skočnom zglobu desne noge.

Svjedoci Miroslav Fras, Agan Subašić i Fanol Gojani, svojim iskazima potvrđuju istinitost navoda oštećenog Stipana Lučića, u pogledu vremena kada je zadobio povrede, te načina nanošenja tih povreda, i konačno, da mu je te povrede zadao upravo optuženi Stevan Curnić.

Tako svjedok Miroslav Fras navodi da ga je optuženi Stevan Curnić izveo iz autobusa i vratio ga u tzv. "stolariju", pa je ispred stolarije prepoznao glas Stipana Lučića, a odmah zatim čuo je kratki rafal, da bi potom Lučića uveli na nosilima u stolariju, te je vidio da mu je prostrijeljeno koljeno, a obje cipele bile su mu krvave.

Svjedok Agan Subašić navodi kako je poznavao Stipana Lučića, te ga je prije ranjavanja vidio na "Veleprometu", a kasnije je čuo pucnjavu, te kada je premješten u hangar, čuo je od drugih osoba da je optuženi Stevan Curnić pucao Lučiću u noge.

I svjedok Fanoli Goja potvrđuje navode oštećenika kada iskazuje kako je vidio da su ga najprije tukli i gurali, a onda je optuženi Stevan Curnić izvadio škorpion i pucao u njega.

Vještak dr. Mladen Marcikić u svom nalazu ističe da ozljeda lijevog koljena i desne petne kosti, odnosno desnog skočnog zgloba, s obzirom na nalaz metalnih krhotina, predstavlja najvjerojatnije strijelnu ranu, te iznosi mišljenje da je moguće da je jedan projektil zahvatio koljeno lijeve noge i skočni zglob desne noge.

Kako su iskazi oštećenika i navedenih svjedoka sukladni, kako međusobno, tako i s postojećom medicinskom dokumentacijom i nalazom vještaka, sud ih je prihvatio u cijelosti, cijeneći da su logični i uvjerljivi, a time i istiniti. Isto tako, sud je prihvatio nalaz i mišljenje vještaka Mladena Marcikića, jer je dan nepristrano i u skladu s pravilima znanosti i vještine, te na temelju postojeće medicinske dokumentacije i izvršenog pregleda oštećenika.

Na taj način, sa sigurnošću je utvrđeno kako je optuženi Stevan Curnić, u svojstvu stražara na "Veleprometu", pucao u zarobljenog civila Stipana Lučića, te mu nanio teške tjelesne ozljede, opisane u izreci ove presude, pa je i na taj način počinio kazneno djelo iz članka 120. stavak 1. OKZRH, jer to kazneno djelo može se počiniti i nečovječnim postupanjem i nanošenjem velikih patnji ili ozljeda tjelesnog integriteta, a opisano postupanje optuženika prema oštećenom Stipanu Lučiću svakako ima sve navedene karakteristike.

8.1.3. alineja 3.

Ovom alinejom, optuženiku je stavljeno na teret da je "iz skladišta "Veleprometa" izveo zarobljenika Sinišu Rajkovića, zvanog Zlatko, kojemu se nakon toga gubi svaki trag".

Optuženika za stradanje oštećenog Rajkovića tereti svjedok Miroslav Fras. Međutim, isti je u istrazi, ispitan dva puta, te je dao suprotne iskaze u pogledu nekih odlučnih činjenica, a kako je u međuvremenu umro, a prije glavne rasprave, to sud nije mogao razjasniti navedena odstupanja u njegovim iskazima. Stoga je i državna odvjetnica izmijenila optužbu, koja je prvobitno teretila optuženika za ubojstvo Rajkovića, tako da ga sada čini odgovornim za njegovu sudbinu iako ne i za direktno ubojstvo istoga.

Svjedok Miroslav Fras je prvi puta ispitan dana 08. lipnja 1995. godine, i tom je prilikom iskazao kako su u "stolariju" došli Darko Fot i Branko Zlatar, u uniformama bivše vojske i naoruženi automatskim puškama, a s njima je bio i Milovan Cvetičanin, te su izveli njega i Rajkovića, pa kada je Rajković počeo bježati u pravcu ciglane, opt. Stevan Curnić pokosio ga je rafalom i ubio ga.

Drugi puta ispitan je svjedok Miroslav Fras dana 27. 05. 1998. godine, i tom je prilikom odstupio od prvog iskaza, kada je naveo kako je opt. Stevan Curnić izveo iz hangara njega i malog Rajkovića, tako da je on išao prvi, iza njega mali Rajković, a za njima opt. Stevan Curnić, te je u jednom trenutku čuo rafal, ali se nije smio okrenuti, a tada je došla jedna

osoba te mu podigla ruke na zid i rekla mu da se ne okreće, te je čuo kada je ta osoba kazala "operite to i sklonite to".

Na taj način svjedok je u prvom iskazu opisao kako je vidio da je optuženik osobno ubio oštećenog Rajkovića, dok je prilikom drugog ispitivanja odstupio od takve tvrdnje, navodeći kako je po svemu sudeći oštećenik ubijen, ali da nije vidio sam trenutak ubojstva.

U takvoj situaciji sud je po načelu slobodne ocjene dokaza prihvatio one činjenice kod kojih je svjedok ostao dosljedan u oba iskaza, tako da se kritičkom analizom njegovih iskaza može sa sigurnošću zaključiti kako je upravo optuženi Stevan Curnić izveo oštećenog Rajkovića i svjedoka M.Frasa iz skladišta "Veleprometa", te da je uslijedila rafalna pucnjava i da nakon toga nema pouzdanih podataka o sudbini oštećenog Rajkovića, pa je opravdano zaključiti da je isti ubijen, pa iako nema pouzdanih podataka da je to učinio baš optuženik, ipak je, sobzirom na sve navedeno, upravo optuženik odgovoran za sudbinu oštećenika. 2

Prema tome, sud prihvaća navode optužbe da je i navedenim radnjama optuženik počinio kazneno djelo iz članka 120. stavak 1. OKZRH.

8.1.4 alineja 4

Optužba u ovoj alineji tereti optuženika da je "- izdvajao civile i zarobljenike iz skladišta "Veleprometa" i odvodio ih na ispitivanje, gdje su bili zlostavljani i mučeni, pa je tako vodio na ispitivanje i svjedoke Silvestra Fundu i Anu Horvatinec, ".

Takve navode optužbe potvrđuju po prirodi stvari, oštećeni Silvestar Funda i Ana Horvatinec, ali i drugi svjedoci, kao Mirko Huc, Branimir Kušić, Ivan Berdi, Franjo Pecić i Milovan Cvetičanin, čiji iskazi opravdavaju zaključak kako optuženik nije odvodio pojedine zarobljenike na ispitivanje samo po nalogu pretpostavljenih, već je i sam, po svojoj volji, tražio pojedine osobe, kao sudionike u obrani grada i odvodio ih na ispitivanja, znajući kako će tamo biti zlostavljani i mučeni.

Svjedok Silvestar Funda je istakao kako ga je upravo optuženi Stevan Curnić odveo na ispitivanje kod zapovjednika "Veleprometa" Nenada Žigića, gdje su ga za vrijeme ispitivanja tako pretukli da je jedva mogao hodati, pa ga je optuženik gotovo nosio natrag u hangar.

Svjedok Ana Horvatinec je u pogledu optuženog Stevana Curnića iskazala kako je isti, nakon što su četnici razdvojili na jednu stranu Srbe a na drugu Hrvate, odveo je u prostoriju koju su nazivali "stolarija", odakle je kasnije vođena na ispitivanje kod Nenada Žigića.

Svjedok Mirko Huc iskazuje: "... tijekom noći u tri navrata ulazili su neprijateljski vojnici u žicu i svijetlili nam u lice baterijskim lampama. Svaki puta izveli su pet do šest ljudi. Izveli su Petrović Radu, Radić

Radovana, Rizu Ismajliu, sina Hajnala. Meni su dva puta svijetlili u oči, uvijek su me pitali kako se zovem i gdje sam bio za vrijeme borbi za Vukovar. Govorio sam svoje ime i prezime i rekao sam da sam bio u podrumu i da nisam bio u vojnim postrojbama. Nakon toga pregledavali su mi ruke da vide jesam li baratao s oružjem. Na glavi su imali kapuljače, tako da ih nisam prepoznao, osim jednog kojeg znam pod imenom "Stevica Cigan". Svi koji su odvedeni iz te žice nisu se više vraćali. Kuda su ih odveli iz žice, nisam mogao vidjeti. Ističem i to da su odvodili i ljude iz drugih grupa, a iz pravca ciglane, a to je dvjesto do tristo metara dalje, često se čula pucnjava i to rafalima".

Svjedok Ivan Berdi pored ostaloga u svom iskazu navodi: "... zatim vojska odlazi, a ostaju domaći Srbi i šešeljevci. Svi su bili pod oružjem i uniformama. Među njima bio je i okrivljeni Stevan Vladisavljević. Njega sam od ranije znao. Tu mi je psovao majku ustašku i prijetio, rekavši da li znam da je on šešeljevac. Dolazili su tada u tu prostoriju maskirani Srbi, domaći i počeli su odvoditi ljude i to tko je koga htio. Nakon što su izvodili ljude, čuli su se pucnjevi".

Prilikom ispitivanja na glavnoj raspravi isti je svjedok iskazao kako je od ranije poznao optuženog Stevana Curnića, te je u istrazi rekao da ga je van izvodio Stevo Cigan, a istražni sudac mu je kazao da je to Stevo Vladisavljević, a on tada nije znao kako je tom Stevi Ciganu prezime. Pored toga na glavnoj raspravi isti je svjedok u pogledu optuženog Stevana Curnića iskazao sljedeće: "... meni su Željka Bračko i Damir dali svoje dijete da ga nosim, tako da sam s tim djetetom u naručju došao u "Velepromet". Tu je došao Stevo Curnić i rekao mi da izađem da vidi jesam li ja radio što i Horvat Viktor. Rekao mi je da požurim, jer da će ispucati čitav šanžer u mene. Kasnije sam vidio kada je Stevo Curnić ušao unutra s još jednim maskiranim i izveli su van Bračko Damira, o kojemu se od tada više ništa ne zna. Kada sam imao potrebu za velikom nuždom, van me je izveo Stevo Curnić. Ja sam ga tom prilikom pitao što će biti sa mnom, a on mi je rekao: "Što si zaslužio to ćeš i dobiti".

Svjedok Milovan Cvetičanin pored ostaloga je iskazao: "... ja prije rata nisam poznao optuženog Stevana Curnića, a za vrijeme rata viđao sam ga jer je povremeno dolazio na Velepromet, a inače je bio u jednoj kući blizu Veleprometa. On je bio osoba za izbjegavanje, samozvani šerif, kako smo takve nazivali, jer nije bio niti u jednoj formaciji, dolazio je na Velepromet kad bi mu nešto trebalo, hrana ili nešto drugo, bio je u uniformi, nosio je automatsku pušku. Ja nemam nikakvih konkretnih saznanja o njegovom djelovanju."

Svjedok Franjo Pecić iskazao je kako je na Veleprometu vidio optuženog Stevana Curnića, koji je bio u uniformi JNA i nosio je automat te nije vidio da bi isti osobno izvodio ljude iz hangara, ali ga je vidio kada je zajedno s drugima pucao iz automata u izvedene ljude na udaljenosti od pet do deset metara.

Svjedok Branimir Kušić pored ostalog je naveo "Izdaleka sam prepoznao Stevana Curnića, moga komšiju, i vidio sam da je on jednom vojniku pokazao na mene, tu su me pretresali, šamarali i tukli, a onda su me odveli u hangar. U hangaru je bilo hladno, pa smo se grijali na neke zapaljene svijeće. U tijeku noći u hangar je ulazio Stevan Curnić s još jednim čovjekom, koji je imao na glavi kapuljaču, ali sam ga poznao po glasu jer mi se obratio riječima: "Branko i ti si tu", i ja sam po glasu poznao da je to Božo Latinović. Oni bi pokazivali prstom na pojedine osobe koje su nakon toga izvođene van i više se ne bi vraćale."

Iz navedenih iskaza proizlazi opravdanost zaključka kako je optuženi Stevan Curnić, odvodio pojedine zarobljenike na ispitivanja, pa tako i Silvestra Fundu i Anu Horvatinec, i tako sudjelovao u njihovom zlostavljanju i mučenju, jer je znao da će ih ispitivači zlostavljati i mučiti kako bi dobili podatke i informacije koji su ih zanimali. Pritom je optuženik postupao samoinicijativno, ulazeći u hangare i tražeći osobe za koje je sumnjao da su pogodne za takva ispitivanja. Stoga se u ovom slučaju radi o počinitelju kaznenog djela, a ne pomagaču, jer je opisanim radnjama optuženik imao vlast nad djelom, što kod pomagača nije slučaj.

Naime, sud smatra da je optuženik opisanim radnjama bio u položaju počinitelja kaznenog djela iz članka 120. stavak 1. OKZRH, jer iako nije osobno zlostavljao i mučio zarobljene civile, ipak time što je po svojoj volji izdvajao pojedine osobe i odvodio ih na ispitivanje, znajući kako će biti zlostavljani i mučeni od strane ispitivača i njihovih pomagača, do kraja zadržao vlast nad djelom.

S druge strane, iz iskaza navedenih svjedoka nesumnjivo proizlazi kako su prilikom ispitivanja bili zlostavljani i mučeni, jer su ih tukli upravo zato da bi takvim namjernim uzrokovanjem teških bolova, patnji, postigli cilj ispitivanja, odnosno iznudili obavijesti, određene izjave ili priznanja, te su time ispunjene sve pretpostavke za zaključak kako se radilo o mučenju u smislu odredbe članka 120. stavak 1. OKZRH.

8.1.5. alineja 5.

Optužba tereti optuženog Stevana Curnića da je "izdvajao iz autobusa zarobljenike, te ih tukao drvenom palicom, pa tako i Miroslava Frasa". Svjedok Miroslav Fras u svom iskazu, kojega je dao prilikom prvog ispitivanja u istrazi od 08.06.1995., potvrđuje ovakve navode optužnice, kada iskazuje kako je optuženi Stevan Curnić ušao u autobus, gdje je bio smješten zajedno s drugim zarobljenicima, te ga je izveo van iz autobusa i tukao ga nekim drvenim predmetom sličnim palici, te ga odveo natrag u stolariju i cijelim ga putem tukao.

Isti je svjedok ponovo ispitan u istrazi dana 27.05.1998., i tom prilikom je potvrdio da ga je optuženi Stevan Curnić izveo iz autobusa i

21 odveo u stolariju, ali je izmijenio ranije dan iskaz navodeći kako je s njim bio još jedan njemu nepoznati čovjek koji ga je tukao, a optuženi Curnić ga u tome nije sprječavao, iako ga on sam nije tukao.

Kako je svjedok Miroslav Fras u međuvremenu umro, nisu se mogle na glavnoj raspravi otkloniti uočene proturječnosti u njegovim iskazima, pa je sud, temeljem načela slobodne ocjene dokaza, prihvatio kao vjerodostojan njegov iskaz od 08. lipnja 1995., cijeneći kako je isti dan u vrijeme kada su sjećanja navedenog svjedoka bila svježija, s obzirom na manji protek vremena od samog događaja, nego što je to slučaj s iskazom koji je dan nekoliko godina kasnije.

I svjedok Vladimir Fras navodi da je vidio optuženog Stevana Curnića kako izvodi pojedine ljude iz autobusa, tuče ih i vraća natrag na "Velepromet"

Takvo postupanje optuženika prema zarobljenicima, pa i prema Miroslavu Frasu, ima sve bitne elemente kaznenog djela iz članka 120. stavak 1. OKZRH, jer to djelo čini i onaj tko nečovječno postupa sa civilnim stanovništvom ili mu nanosi velike patnje ili ozljede tjelesnog integriteta, pa kada je optuženik tukao zarobljenike drvenom palicom, time je svakako postupao nečovječno, jer je drvena palica nesumnjivo takvo sredstvo kojim se mogu nanijeti velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta.

8.2. Optuženi Stevan Curnić i Damir Sireta.

Optužba tereti optužene Stevana Curnića i Damira Siretu da su ubili oštećenog Ekrema Nakičevića, kako je to opisano u izreci ove presude, pod točkom I.1., a sud je prihvatio takvu optužbu, s tim što je objedinio opis djela za oba optuženika.

Zaključak suda o kaznenoj odgovornosti optuženika, temelji se na priznanju optuženog Stevana Curnića, kojega je dao prilikom ispitivanja u svojstvu osumnjičenika, te na iskazu svjedoka Josipa Radovića.

Optuženi Stevan Curnić opisao je, kako je Nakičević bio zarobljen na "Veleprometu", te je Mirosljub Vujević, kao jedan od zapovjednika, kazao da je Nakičević ustaša, koji je ubijao Srbe i da ga treba ubiti, pa su mu naredili da trči, a onda su Damir Sireta i on sam pucali u njega, svaki iz svoje automatske puške, a pucanju u Nakičevića pridružila su se i tri dobrovoljca iz Srbije.

Svjedok Josip Radović navodi kako odmalena poznaje optuženog Stevana Curnića, te da ga je vidio na "Veleprometu", 18.11.1991., u uniformi i naoružanog tzv. kratkom kragujevačkom puškom, a onda ponovo početkom 1992. godine, kada se vratio u grad, jer su tada bili susjedi u naselju Olajnica, te kada je jednom prilikom kod njega na kavi, u razgovoru,

upitao za Ekrema Nakičevića, optuženik je rekao da ga je on ubio, a pritom je izgledao čudno, nekako izgubljeno.

Navedeno priznanje optuženog Stevana Curnića već je ranije obrazloženo iz kojih razloga sud prihvaća kao istinito.

Iskaz svjedoka Josipa Radovića upravo potvrđuje takav zaključak suda, jer očito je kako je optuženog Stevana Curnića, na neki način pritiskala spoznaja da je sudjelovao u ubojstvu oštećenog Ekrema Nakičevića, tako da je to priznao i prilikom ispitivanja u policiji, a prije toga i svjedoku Josipu Radoviću. Inače, sud prihvaća iskaz navedenog svjedoka kao istinit, jer je dan na logičan i uvjerljiv način i jer svjedok nije imao nikakvog razloga da bi neosnovano i proizvoljno teretio optuženog Stevana Curnića za ubojstvo oštećenog E. Nakičevića.

Prema tome, sasvim je opravdan zaključak suda da su optuženi Stevan Curnić i Damir Sireta ubili oštećenog Ekrema Nakičevića, a kako su to učinili kršeći pravila međunarodnog prava u vrijeme okupacije grada Vukovara, kada je oštećenik bio jedan od zarobljenih civila, a optuženici pripadnici okupacijskih snaga (rezervnog sastava bivše JNA i točno neutvrđene paravojne postrojbe), počinili su time upravo kazneno djelo iz članka 120. stavak 1. OKZRH.

8.3. Optuženi Radivoj Jakovljević

8.3.1. alineja 1

Ovom alinejom optuženik je proglašen krivim da je "između zarobljenih civila izdvojio vukovarskog Roma Zdravka (sina Đene), zvanog Edi, te ga zlostavljao s još nekim točno neutvrđenom osobama, a zatim pucao u njega iz automatske puške i usmratio ga".

Time je sud u osnovi prihvatio optužbu, ali je u određenoj mjeri izmjenio činjenični opis djela uskladiвши ga sa stvarno utvrđenim činjeničnim stanjem.

Iskazi svjedoka Ane Horvatinec i navodi optuženog Stevana Curnića o ovome događaju, razlikuju se u pogledu osoba koje su uz optuženog Radivoja Jakovljevića sudjelovale u izvršenju djela i u pogledu načina izvršenja djela.

Tako svjedok Ana Horvatinec navodi kako je vidjela kada je optuženi Radivoj Jakovljević srušio Roma Zdravka preko praga i počeo ga ubadati nožem po licu i prsima, te mu urezivati slovo "U" na čelo, a zatim je prišao optuženi Simo Samardžija i polijevao ga rakijom, a onda su ga uhvatili ispod ruku i odveli ga, te su se ubrzo začuli pucnji.

2 | Ispitana na glavnoj raspravi, svjedokinja je odstupila od navedenog iskaza, tvrdeći kako je bio mrak te nije vidjela tko je na opisani način mučio i ubio Roma Zdravka, a osim toga tvrdi kako su počinitelji nosili maske.

Optuženi Stevan Curnić u pogledu istog događaja navodi: "... Poznato mi je da je Stevan Zorić sa Petrove gore iz Vukovara zajedno sa Sireta Damirom zv. "Sićo", Jakovljević Radivojem zv. "Frižider" i "Topolom" ubili Zdravka, zv. "Edi", sina Đene – vukovarskog Roma koji je poznat kao violinist, a nakon toga su likvidirali još dvije osobe, odnosno Zdravka su izveli prvog, da bi odmah potom izveli dvije osobe koje su zajedno likvidirali u krugu "Veleprometa". Likvidaciju sam osobno vidio jer sam bio u neposrednoj blizini. Topola ih je prvo izbo, a ostali su ih dokrajčili pucanjem iz automatskih pušaka".

S obzirom na navedena odstupanja u iskazu svjedoka Ane Horvatinec, u pogledu sudionika i načina izvršenja djela, sud ocjenjuje da se može prihvatiti samo onaj dio njezinog iskaza koji govori o tome da je oštećeni Rom Zdravko ubijen na "Veleprometu", dok ostali navodi nisu dovoljno pouzdani za donošenje sigurnog zaključka o ostalim okolnostima ovoga događaja.

2 | Suprotno tome, sud u potpunosti prihvaća navode optuženog Stevana Curnića, cijeneći kako je njegova obrana u navedenom dijelu logična i uvjerljiva, te da isti nije imao nikakvih razloga iz kojih bi neosnovano teretio navedene osobe za likvidaciju oštećenog Roma Zdravka.

S obzirom na ovako utvrđeno činjenično stanje, sud je izijenio činjenični opis ovoga dijela optužbe, prilagodivši ga stvarno utvrđenim činjenicama, izvodeći konačni zaključak kako je optuženi Radivoje Jakovljević, kao pripadnik točno neutvrđene paravojne formacije, izveo iz hangara zarobljenog civila Zdravka, te ga ubio pucajući u njega iz automatske puške, zajedno s drugim osobama, koje sud ne navodi, jer ili nisu optuženi za ovo djelo ili im je identitet nedovoljno poznat. U takvim radnjama optuženog Radivoja Jakovljevića nesumnjivo se stječu svi bitni elementi kaznenog djela iz članka 120. stavak 1. OKZRH.

8.3.2. alineja 2

Optužba u ovoj alineji tereti optuženog Radivoja Jakovljevića da je "- zarobljenika Fanola Gojanija uhvatio za kosu, okrenuo ga prema sebi, a zatim oštricom noža zamahnuo s ciljem da ga ubode u glavu, međutim, kako se ovaj izmakao, posjekao ga po lijevoj strani čela, i ubo ga nožem iznad desne obrve, a kada ga je Fanol Gojani molio da ga ubije metkom, odgovorio mu je da prije smrti mora patiti, te da će mu oči iskopati, nakon čega su ga nepoznati pripadnici neprijateljskih postrojbi oborili na zemlju, držeći ga za ruke i noge, pa kada je 3-okr. Radivoj Jakovljević prišao s nožem u namjeri da mu odreže glavu, naišao je nepoznati oficir bivše JNA i u tome ga spriječio,".

Ovakve navode optužbe, sud je u potpunosti prihvatio, jer se temelje na iskazu svjedoka Fanola Gojanija, dakle samog oštećenika, koji je predmetni događaj opisao vjerno i istinito, s mnogo detalja, koji mu daju vjerodostojnost i čine ga sasvim pouzdanim i podobnim za donošenje sigurnog zaključka o kaznenoj odgovornosti optuženog Radivoja Jakovljevića.

Svjedok Fanol Gojani u pogledu ovoga događaja iskazuje kako je "... okrivljeni Jakovljević Radivoj zv. "Fržider" posebno je imao namjeru da mene ubije. On je došao do mene pa me je rukom uhvatio za kosu i okrenuo me prema sebi. Zatim je oštricom noža zamahnuo da mi nož zabode u glavu, međutim ja sam izmaknuo glavu pa me je prosjekao po lijevoj strani čela i taj ožiljak vidi se i danas. Još me ubo nožem iznad desne obrve. Ja sam ga molio da me ubije metkom, međutim, on je vikao da prije smrti moram patiti. Govorio mi je da će mi oči iskopati. Zatim je do nas došao jedan Crnogorac, vrlo jak i krupan čovjek koji je služio u vojarni u Vukovaru, a znao sam ga od ranije iz viđenja. Došao je još jedan četnik, pa su me srušili na leđa i držali za ruke i noge. Okrivljeni Jakovljević Radivoj pršao mi je s nožem i htio je da mi odreže glavu. Imao je očitu namjeru da mi prereže vrat, međutim, naišao je jedan meni nepoznati oficir bivše JNA i taj me je spasio".

Na taj način sud je sa sigurnošću utvrdio kako je optuženi Radivoj Jakovljević pokušao ubiti oštećenog Fanoli Gojana, za vrijeme dok je ovaj bio zarobljena civilna osoba, a pored toga i sam način izvršenja djela sadrži u sebi sva obilježja nečovječnog postupanja prema zarobljenoj civilnoj osobi, jer izvjesno je da je oštećenik, uz sve prijetnje i pokušaje optuženika da ga zakolje nožem, pretrpio velike patnje i strah, tako da je opravdano zaključiti kako se u radnjama optuženika stječu sva bitna obilježja kaznenog djela iz članka 120. stavak 1. OKZRH.

8.3.3. alineja 3

Optužba u ovoj alineji tereti optuženog Radivoja Jakovljevića da je "-iz grupe zarobljenika izdvojio pripadnika albanske narodnosti imenom Daut, srušio ga na leđa i dok su ga drugi pripadnici neprijateljskih postroji držali za ruke i noge, nožem mu presjekao vrat i odrezao glavu i s ovom glavom došao do Fanola Gojanija, također zarobljenika te mu rekao "Sada si ti na redu"".

Očevidac ovoga događaja bio je svjedok Fanol Gojani, koji iskazuje kako je optuženi Radivoj Jakovljević zajedno sa jednim Crnogorcem uhvatio i srušio na leđa Albanca iz Makedonije imenom Daut, te dok ga je nekoliko njih držalo za ruke i noge, optuženi Radivoje Jakovljević mu je dubokim rezom presjekao vrat i odrezao glavu, te je s tom glavom došao do njega i rekao mu da je on sada na redu.

Kako je izvjesno da je svjedok F. Gojani i sam bio napadnut od optuženog Radivoja Jakovljevića, upravo nakon što je na opisani

način ubijen oštećeni Daut, sud nalazi kako je iskaz ovoga svjedoka sasvim pouzdan i podoban za siguran zaključak o kaznenoj odgovornosti optuženika.

Prema tome, sud zaključuje kako je nepobitno utvrđeno da je optuženi R. Jakovljević, na opisani način, kao pripadnik točno neutvrđene paravojne formacije, za vrijeme okupacije grada Vukovara ubio oštećenog Albanca Dauta, kršeći pri tome pravila međunarodnog prava, pa da je i time počinio upravo kazneno djelo iz članka 120. stavak 1. OKZRH.

8.3.4. alineja 4

Ovom alinejom sud je prihvatio dio optužbe koji se odnosi na strijeljanje više zarobljenika, te jednog bivšeg pripadnika policije i nepoznatog mladića iz Sotina. Pri tome je sud izmijenio i dopunio činjenični opis u skladu s utvrđenim činjeničnim stanjem, tako da je izostavljen dio koji se odnosi na tvrdnju optužbe kako je zajedno s optuženim Radivojem Jakovljevićem u strijeljanju grupe zarobljenika učestvovao optuženi Simo Samardžija, jer se očito radi o greški u pisanju, s obzirom da je svjedok Ana Horvatinec, na čijem se iskazu nesumnjivo temelji ovaj dio optužbe, iskazala kako su u tome djelu, pored optuženog Jakovljevića, učestvovali Ćuk Zdravko i optuženi Mirko Vojnović zvani "Ćapalo". Kako je optuženi Mirko Vojnović, sa osobnim podacima iz prvobitne optužbe, oslobođen optužbe, a protiv Mirka Vojnovića, sa osobnim podacima iz izmijenjene optužbe (u završnom govoru državne odvjetnice) tek postoji mogućnost pokretanja kaznenog postupka (o čemu detaljnije obrazloženje slijedi u nastavku ove presude), to je sud u činjeničnom opisu zadržao samo optuženog Radivoja Jakovljevića, kao počinitelja strijeljanja te grupe zarobljenika.

O predmetnom događaju dala je svoj iskaz svjedok Ana Horvatinec, a i optuženi Stevan Curnić iznio je svoja saznanja o djelovanju optuženog Radivoja Jakovljevića.

Tako svjedok Ana Horvatinec prilikom ispitivanja u istrazi, iskazuje kako je vidjela da je ispred žice, koja je ograđivala "Velepromet", stajalo devet zarobljenika, okrenutih licem prema žici, te da su ih pobili, pucajući iz automata Vojnović Mirko zvani "Ćapalo", optuženi Jakovljević Radivoj zvani "Frižider" i Ćuk Zdravko.

U pogledu istog događaja prilikom ispitivanja na glavnoj raspravi svjedok Ana Horvatinec potvrdila je navode iz istrage, s tim što je navela kako je bilo osam zarobljenika, koji su bili okrenuti prema žici, te da je vidjela kako su u njih pucali Vojnović Mirko, Jakovljević Radivoj i Ćuk Zdravko.

Optuženi Stevan Curnić, ispitan u svojstvu osumnjičenika, navodi kako je vidio kada su Sireta Damir, Jakovljević Radivoj i osoba zvana "Topola", odmah nakon likvidacije vukovarskog Roma Zdravka, zvanog Edi, likvidirali još dvije osobe, pucajući u njih iz automatskih pušaka.

Potrebno je na ovom mjestu dati opću ocjenu vrijednosti iskaza svjedoka Ane Horvatinec. Naime, navedena svjedokinja je na glavnoj raspravi iskazala kako je sve ono što je proživjela nakon zarobljavanja, u Vukovaru i zatvoru u Sremskoj Mitrovici, ostavilo traga na njezinoj psihi, tako da joj je postavljena dijagnoza posttraumatskog stresnog poremećaja. Unatoč tome, sud je ocijenio kako je njezin iskaz u osnovi realan i logičan, te stoga pouzdan i upotrebljiv kao dokaz, jer je sve važne okolnosti opisala detaljno i uvjerljivo, pa je kritičkom analizom njezinog iskaza moguće izdvojiti neke okolnosti koje nisu dovoljno pouzdane, ali koje ne umanjuju vrijednost njezinog iskaza u cjelini.

Iz analize iskaza svjedoka Ane Horvatinec i obrane optuženog Stevana Curnića, koju je iznio kada je ispitan u svojstvu osumnjičenika, u dijelu koji se odnosi na postupanje optuženog Radivoja Jakovljevića, proizlazi da su suglasni u pogledu navoda kako je strijeljanje grupe zarobljenika od osam ili devet osoba, te posebno jednog bivšeg policajca i nepoznatog mladića iz Sotina, počinio upravo optuženi Radivoj Jakovljević, dok su im navodi suprotni u pogledu identiteta drugih osoba koje su u tome učestvovala, što i nije nebitno, jer te osobe, barem zasada za to djelo nisu niti optužene.

Prema tome, sud je prihvaćajući navode svjedoka Ane Horvatinec i optuženog Stevana Curnića, sa sigurnošću zaključio kako je upravo optuženi Radivoje Jakovljević, sudjelovao u strijeljanju grupe od osam ili devet zarobljenih civila, te odmah iza toga, jednog bivšeg pripadnika policije i nepoznatog mladića iz Sotina, i to na način поближе opisan u izreci ove presude, te je i time počinio kazneno djelo iz članka 120.stavak 1. OKZRH.

8.3.5. alineja 5

Da je optuženi Radivoj Jakovljević uzimao novac od zarobljenika pa tako i 2000 DEM od Fanola Gojanija, proizlazi upravo iz iskaza navedenog oštećenika, koji navodi kako mu je optuženi Radivoj Jakovljević zajedno sa izvjesnim Lančužaninom uzeo 2000 DEM i dokumente.

Da su inače pojedini optuženici kao i druge točno neutvrđene osobe pljačkale zarobljene civile, oduzimajući im novac i druge dragocjenosti, utvrđeno je temeljem iskaza više ispitanih svjedoka. Tako svjedok Pavle Opravić navodi da su im po dolasku na "Velepromet", uzeli novac, prstenje, satove i osobne dokumente, govoreći pri tome da im i tako više neće trebati; svjedok Ivica Vlaho također navodi kako su mu uzeli sav novac, što potvrđuje i svjedok Franjo Kožul kada navodi kako su mu uzeli novac, a novčanik bacili pod stol na kojemu je bila gomila oduzetog novca i dokumenata. O oduzimanju novca govore i svjedoci Miroslav Fras i Agan Subašić, kada navode kako su im oduzeli satove, prstenje, novac, čekovnu knjižicu i dokumente.

Upravo ti iskazi, koji nisu u izravnoj vezi s optužbom u pogledu optuženog Radivoja Jakovljevića, ipak na posredan način potvrđuju istinitost navoda svjedoka Fanola Gojanija, jer je očito kako je bilo gotovo

pravilo da se zarobljenicima oduzimaju i dokumenti i novac i druge dragocjenosti, te da ih se na taj način ne samo ostavlja bez sredstava i dokumenata već i bez nade da će se izbaviti iz zarobljeništva.

Postupivši na opisani način, optuženi Radivoj Jakovljević je i time počinio kazneno djelo iz članka 120. stavak 1. OKZRH, jer u zakonskom opisu toga djela stoji da se ono čini i pljačkom imovine stanovništva.

8.3.6. alineja 6

U ovoj alineji optužba tereti optuženog Radivoja Jakovljevića da je " – sudjelovao u fizičkom zlostavljanju zarobljenih civila u Vukovaru".

Ovakvu optužbu sud je u cijelosti prihvatio, jer je svojim iskazom potvrđuje svjedok Fanol Gojani, koji navodi kako je optuženi Radivoj Jakovljević udarao i njega i druge zarobljenike kundakom puške i nogama.

Kako je i nečovječno postupanje prema zarobljenim civilnim osobama sastavni dio zakonskog opisa kaznenog djela iz članka 120. stavak 1. OKZRH, a navedeno postupanje optuženika svakako se može podvesti pod pojam nečovječnog postupanja, s obzirom da se radi o udaranju kundakom puške i nogama, a prema ukupnom ponašanju ovoga optuženika prema zarobljenicima, sigurno je kako je pritome bio izrazito grub, to je opravdan zaključak da je i na taj način optuženik počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva.

8.3.7. Konačni zaključak o kaznenoj odgovornosti optuženog Radivoja Jakovljevića

Upravo stoga što je optuženik, kao pripadnik točno neutvrđene paravojne formacije, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme okupacije grada Vukovara, ubio oštećenog Roma Zdravka i oštećenog Albanca Dauta, te sudjelovao u strijeljanju više zarobljenika (osam ili devet), kao i jednog bivšeg pripadnika policije i nepoznatog mladića iz Sotina, koji su svi imali položaj zarobljenih civila, te pljačkao zarobljenike uzimajući im novac i sudjelovao u fizičkom zlostavljanju zarobljenih civila, takva djela više nemaju karakter "običnih" ubojstava, pljačke ili teške tjelesne ozljede, već navedene činjenice i utvrđene okolnosti daju tome djelu značaj i karakteristike kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva.